

**ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ІНЖЕНЕРІЇ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему: «Інформаційна система оптимізації розподілу робочого часу з використанням машинного навчання»

на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 121 Інженерія програмного забезпечення
освітньо-професійної програми «Інженерія програмного забезпечення»

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

_____ Ілля ДУДАЙ
(підпис)

Виконав: здобувач(ка) вищої освіти групи ПД-42

_____ Ілля ДУДАЙ

Керівник: _____ Ігор ГАМАНЮК
старший викладач кафедри

Рецензент: _____

**ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Навчально-науковий інститут інформаційних технологій

Кафедра Інженерії програмного забезпечення

Ступінь вищої освіти Бакалавр

Спеціальність 121 Інженерія програмного забезпечення

Освітньо-професійна програма «Інженерія програмного забезпечення»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Інженерії програмного забезпечення

_____ Ірина ЗАМРІЙ

« ____ » _____ 2026 р.

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ**

Дудаю Іллі Валентиновичу

1. Тема кваліфікаційної роботи: «Інформаційна система оптимізації розподілу робочого часу з використанням машинного навчання»

керівник кваліфікаційної роботи старший викладач кафедри ІПЗ Ігор ГАМАНЮК,
затверджені наказом Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій від «20» лютого 2026 року № 51.

2. Строк подання кваліфікаційної роботи «29» травня 2026 року.

3. Вихідні дані до кваліфікаційної роботи: теоретичні відомості про методи обліку та оптимізації робочого часу, опис підходів до виявлення відхилень у робочій активності, технічна документація Python, PyQt6 та SQLite, матеріали щодо проєктування, реалізації й тестування інформаційних систем.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

1. Системний аналіз предметної області оптимізації розподілу робочого часу та огляд існуючих інформаційних рішень.

2. Проєктування інформаційного та програмного забезпечення системи оптимізації розподілу робочого часу.

3. Проектування та реалізація програмного забезпечення інформаційної системи оптимізації розподілу робочого часу.

4. Програмна реалізація і тестування системи.

5. Перелік графічного матеріалу: презентація

1. Аналіз аналогів.

2. Вимоги до програмного забезпечення.

3. Програмні засоби реалізації.

4. Діаграма варіантів використання.

5. Алгоритм роботи системи.

6. Діаграма класів.

7. Екранні форми.

8. Апробація результатів дослідження

6. Дата видачі завдання «23» лютого 2026 року.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
	№з/п	Назва етапівкваліфікаційної роботи	Строк виконанняетапів роботи
	1	Підбір та аналіз науково-технічної літератури	23.02-28.02.2026
	2	Аналіз та дослідження існуючих аналогів	01.03-07.03.2026
	3	Огляд методів оптимізації робочого часу та інтелектуального аналізу даних	08.03-21.03.2026
	4	Проектування інформаційної системи оптимізації розподілу робочого часу	22.03–10.04.2026
	5	Програмна реалізація застосунку	11.04–30.04.2026
	6	Тестування застосунку	01.05–10.05.2026
	7	Оформлення роботи: вступ, висновки, реферат	11.05–18.05.2026
	8	Розробка демонстраційних матеріалів	19.05–22.05.2026

Здобувач(ка) вищої освіти

_____ (підпис)

Ілля ДУДАЙ

Керівник
кваліфікаційної роботи

_____ (підпис)

Ігор ГАМАНЮК

РЕФЕРАТ

Текстова частина кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавра: 65 стор., 18 табл., 39 рис., 40 джерел.

Мета роботи - розроблення інформаційної системи оптимізації розподілу робочого часу з використанням методів аналізу даних для автоматизації обліку активностей, контролю відхилень, формування рекомендацій і підготовки аналітичної звітності.

Об'єкт дослідження - процеси організації, обліку та аналізу робочого часу працівників в інформаційній системі підприємства.

Предмет дослідження - програмне забезпечення для автоматизованого обліку робочого часу, аналізу активностей, виявлення аномалій і формування рекомендацій щодо оптимізації розподілу робочого навантаження.

Короткий зміст роботи: У роботі проаналізовано предметну область оптимізації робочого часу, сучасні підходи до автоматизованого табелювання, контролю активностей, підтримки заявок і формування аналітичної звітності. Розглянуто існуючі програмні рішення для time tracking та визначено вимоги до інформаційної системи. Спроектовано структуру програмного забезпечення, логічну та фізичну моделі даних, діаграми взаємодії основних модулів і алгоритми функціонування системи. Розроблена система TimeFlow Zen AI забезпечує авторизацію користувачів, розмежування доступу за ролями, ведення активностей робочого дня, керування задачами, подання та погодження заявок, аналіз аномалій, розрахунок показника Work Score, формування рекомендацій і експорт звітів. Для реалізації використано мову Python, бібліотеку PyQt6 для створення графічного інтерфейсу, SQLite для зберігання даних, а також модулі для хешування паролів, побудови графіків та формування звітів. Проведено тестування основних функціональних сценаріїв, інтерфейсних модулів і операцій роботи з даними.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА, РОБОЧИЙ ЧАС, TIME TRACKING, PYTHON, PYQT6, SQLITE, МАШИННЕ НАВЧАННЯ, АНАЛІЗ ДАНИХ, АНОМАЛІЇ, WORK SCORE.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	5
ВСТУП	6
1 СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ ПРЕДМЕТНОЇ ОБЛАСТІ	9
1.1 Опис предметної області оптимізації робочого часу	9
1.2 Огляд інформаційних джерел та існуючих рішень	11
1.3 Моделювання предметної області	15
1.4 Аналіз вимог програмної системи	18
1.5 Постановка завдання	21
1.6 Висновки до першого розділу	23
2 ПРОЕКТУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ТА ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	24
2.1 Логічна модель даних у вигляді ER-діаграми	24
2.2 Діаграма класів і їхні кооперації	27
2.3 Діаграма компонентів	30
2.4 Діаграма пакетів	33
3 ПРОЄКТУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	36
3.1 Вибір технологій та інструментальних засобів реалізації	36
3.2 Архітектура системи	37
3.3 Інформаційна база, представлення фізичної моделі даних	41
3.4 Алгоритми функціонування програмного забезпечення	45
4 ПРОГРАМНА РЕАЛІЗАЦІЯ І ТЕСТУВАННЯ СИСТЕМИ	52
4.1 План тестування програмних модулів та методика оцінювання результатів	52

4.2 Тестування функціональних сценаріїв та інтерфейсних модулів системи	55
4.3 Розгортання системи та склад інсталяційного пакету	64
4.4 Висновки до четвертого розділу	68
ВИСНОВКИ	71
ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ	75
ДОДАТОК А	78
ДОДАТОК Б	85

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

API - прикладний програмний інтерфейс для обміну даними між компонентами системи.

БД - база даних.

GUI - графічний інтерфейс користувача.

PyQt6 - бібліотека Python для створення кросплатформених настільних застосунків із графічним інтерфейсом.

Python - мова програмування, використана для реалізації програмної логіки системи.

FastAPI - Python-фреймворк для створення серверної частини та REST API.

REST - архітектурний підхід до побудови вебсервісів на основі HTTP-запитів.

JSON - текстовий формат обміну структурованими даними між клієнтом і сервером.

PostgreSQL - реляційна система керування базами даних, використана як основне сховище даних.

SQLite - вбудована реляційна база даних, що може використовуватися для локального або офлайн-режиму.

Redis - система кешування та брокер повідомлень для швидкої обробки тимчасових даних і черг задач.

Celery – інструмент для асинхронної обробки фонових задач.

JWT - JSON Web Token, формат токена для автентифікації користувачів.

OIDC - OpenID Connect, протокол автентифікації користувачів на основі OAuth 2.0.

SSO - єдиний вхід користувача до системи через корпоративний обліковий запис.

RBAC – модель розмежування прав доступу на основі ролей користувачів.

OAuth 2.0 – протокол авторизації для безпечного доступу до ресурсів.

ВСТУП

Зміна парадигм організації праці, поява гібридних і віддалених форматів зайнятості, а також зростання вимог до прозорості управлінських процесів зумовили необхідність створення автоматизованих систем для точного, надійного й масштабованого обліку робочого часу. У традиційних моделях відстеження присутності персоналу значну частину операцій виконується вручну або напівавтоматично, що призводить до помилок, затримок у звітності, обмеженої спостережуваності й зростання навантаження на адміністративний персонал. Крім того, відсутність адаптивності до реальних сценаріїв (зміни графіків, надурочні, порушення політик) ускладнює інтеграцію таких систем у сучасні ІТ-ландшафти підприємств.

Актуальність теми зумовлена необхідністю впровадження автоматизованих засобів обліку робочого часу в умовах гібридної, дистанційної та змінної зайнятості, що дедалі частіше використовується у сучасних підприємствах. Традиційні системи табелювання часто базуються на ручному вводі або не мають засобів контролю достовірності, що призводить до неточностей, зловживань і неузгодженості даних. В умовах зростання вимог до продуктивності, прозорості внутрішніх процесів та інтегрованості з ERP-системами постає потреба в інтелектуальному програмному рішенні, яке здатне автоматично фіксувати активність користувача, динамічно формувати табелі, реагувати на відхилення та забезпечувати відповідність трудовим політикам підприємства.

Вихідні положення дослідження базуються на застосуванні об'єктно-орієнтованого підходу до проєктування та впровадження багатокomпонентних програмних систем. Система, що розробляється, реалізується мовою Python із використанням PyQt6 для інтерфейсу, FastAPI для побудови API-шару, PostgreSQL як основного сховища даних, Redis для кешування та Celery для асинхронної обробки подій. Модель побудови системи відповідає шаблону поділу

відповідальностей на рівні компонентів (GUI, API, служби бізнес-логіки, сховища, аудит, політики), що забезпечує масштабованість і контроль якості.

Для розгляду повноцінної системи і його дослідження потрібно вирішити наступні **завдання**:

- виконати системний аналіз існуючих рішень у сфері обліку робочого часу;
- сформулювати функціональні, нефункціональні та технічні вимоги до системи;
- побудувати UML-моделі: діаграму варіантів використання, активності, класів, компонентів і розгортання;
- розробити логічну та фізичну модель бази даних;
- реалізувати підсистеми реєстрації, авторизації, фіксації check-in/check-out, генерації табелів, управління політиками, відпустками та надурочними;
- забезпечити механізми безпеки (JWT, RBAC), логування подій і нотифікацій;
- налаштувати процеси тестування, журналювання, спостережуваності та CI/CD-конвеєр розгортання.

Мета дослідження - розробити інтелектуальну систему обліку робочих годин, здатну до автоматизованої фіксації присутності, виявлення аномалій, підтримки трудових політик і інтеграції з внутрішніми сервісами підприємства з урахуванням вимог до безпеки, масштабованості та прозорості.

Об'єкт дослідження - процеси організації обліку та аналізу робочого часу в умовах сучасного підприємства.

Предмет дослідження - інформаційні моделі, алгоритми й архітектурні рішення, що реалізують автоматизований контроль робочої активності, управління запитами та генерацію табелів.

Методи дослідження включають:

- системний аналіз вимог;
- об'єктно-орієнтоване моделювання (UML);
- логіко-семантичне проектування бази даних;

- реалізацію прототипу з використанням Python-фреймворків (FastAPI, PyQt6, Celery);
- тестування продуктивності, fault-injection, інтеграційне й функціональне випробування.

Наукова новизна роботи полягає в поєднанні автоматизованого обліку робочого часу, політик доступу, аналізу аномалій і гнучких засобів візуалізації в єдиній кросплатформенній системі з відкритою архітектурою. Розроблена система підтримує масштабування, кастомізацію політик, інтеграцію з корпоративними сервісами та забезпечує дотримання принципів інтероперабельності, спостережуваності й відмовостійкості.

Структура роботи відповідає етапам життєвого циклу ПЗ:

розділ 1 містить теоретичні основи, огляд рішень, постановку задачі, аналіз вимог і побудову UML-діаграм;

Розділ 2 присвячено моделюванню даних, архітектурі компонентів і логіці взаємодій;

Розділ 3 описує реалізацію, особливості коду, сценарії обробки подій і безпекові механізми;

Розділ 4 містить методики тестування, результати випробувань і аналіз досягнення технічних критеріїв якості.

На схемі показано чотири ключові функціональні блоки: реєстрацію робочих подій, обробку та валідацію табелів, управління політиками трудового часу та модуль аналітики і сповіщень. Співробітники та HR-відділ генерують первинні події про початок, завершення роботи чи перерви, які після збереження у журналі подій формують основу для побудови табелів. Підрозділ керівників виконує погодження табелів і залишає коментарі, а модуль управління політиками надає актуальні правила щодо тривалості зміни, допустимих відхилень та обмежень, що використовуються під час автоматичної валідації. У випадку виявлення порушень система передає аномалії до відповідного журналу та ініціює сповіщення. Аналітичний модуль формує HR-звіти, KPI, SLA, журнали аномалій та агреговані дані для зовнішніх систем, включно з бухгалтерськими модулями. Таким чином, предметна область описує повний цикл обліку робочих подій - від фіксації факту присутності до завершальної аналітики та інтеграційних процедур.

Загальна структура предметної області представлена в таблиці нижче.

Таблиця 1.1

Ключові компоненти предметної області системи обліку робочих годин

Категорія	Опис
Користувачі системи	Співробітники, керівники відділів, адміністратори, HR-персонал
Робочі події	Початок і кінець робочого дня, обідні перерви, запізнення, відсутність
Табель обліку	Автоматично або вручну згенерована сукупність подій за певний період
Політики трудового часу	Правила щодо тривалості зміни, обідньої перерви, відпусток, овертайму
Аномалії	Відхилення від норм: пропуски, перевищення часу, дублювання записів
Звіти	Формалізовані документи з аналітикою часу, порушень, запитів
Безпека	Автентифікація, ролі доступу (RBAC), аудит дій користувача
Інтеграції	ERP-системи, бухгалтерські модулі, поштові сервіси, календарі

У контексті автоматизації ця предметна область вимагає побудови системи, яка не тільки зберігає історію дій співробітників, а й дозволяє проводити валідацію згідно з політиками, виявляти аномальні шаблони поведінки,

формувати зручні візуалізації для менеджменту й оперативно реагувати на відхилення.

Система має підтримувати централізовану модель керування з можливістю делегування повноважень на рівні підрозділів, а також забезпечувати масштабовану архітектуру, придатну до розгортання як у локальному середовищі, так і в хмарній інфраструктурі. Наявність API-шару, механізмів сповіщення (email, push), журналювання дій користувача та засобів аналітики є необхідною умовою для адаптації системи до потреб конкретного підприємства.

1.2 Огляд інформаційних джерел та існуючих рішень

У процесі розробки критично важливим є вивчення сучасного стану галузі, принципів побудови тайм-трекінгових платформ, архітектурних рішень та функціональних можливостей провідних комерційних і відкритих систем. Це дозволяє визначити найкращі практики, виявити архітектурні обмеження та врахувати специфіку реального використання в організаціях різного масштабу.

Одним із таких рішень є Replicon - потужна SaaS-платформа корпоративного рівня для ведення табелів, контролю проектного часу й інтеграції з фінансовими модулями. Особливістю системи є можливість застосування AI/ML для генерації точних записів часу за активністю користувачів. Основна частина функцій реалізується через вебінтерфейс із багаторівневим доступом та централізованим адмініструванням інтерфейс якої представлений на див. рис.1.2.

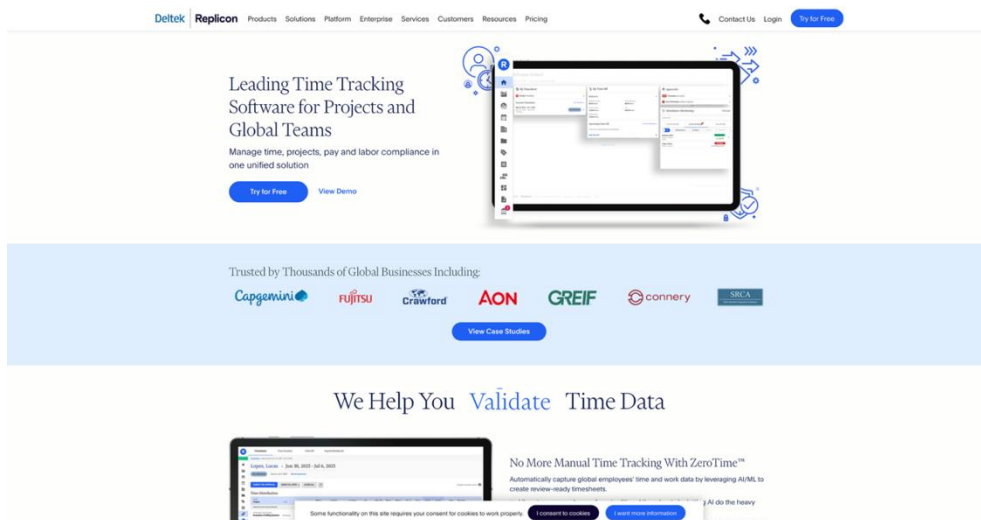

Рис. 1.2 Вебінтерфейс платформи Replicon з елементами автоматичного трекінгу часу

Інше популярне рішення - Clockify, яке позиціонується як безкоштовний інструмент для команд із можливістю необмеженої кількості користувачів. Його основна перевага - простота використання, багатомовна підтримка та розгалужені звіти з таймерами, календарями та графіками активності (рис. 1.3). Clockify має плагіни для браузера, інтеграції з Trello, GitHub, Google Calendar та API-інтерфейс.

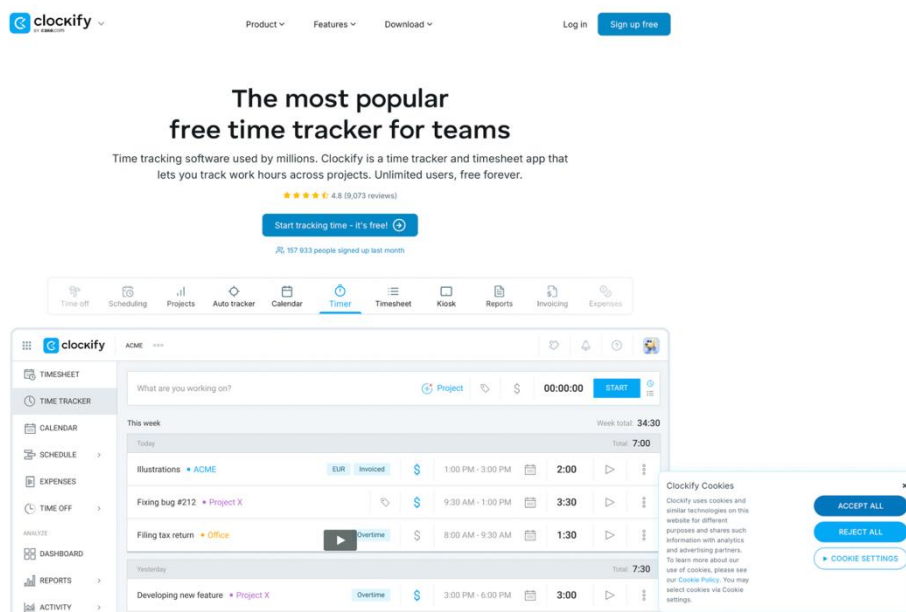

Рис. 1.3 Таймтрекер Clockify з основним списком активностей працівника

Система QuickBooks Time надає функціональність не лише для фіксації часу, а й для інтеграції з бухгалтерським обліком та платіжними системами. Сервіс активно використовується для польових працівників і підтримує мобільні пристрої, GPS-трекінг, push-нотифікації та багаторівневу аналітику, що показано на рисунку 1.4.

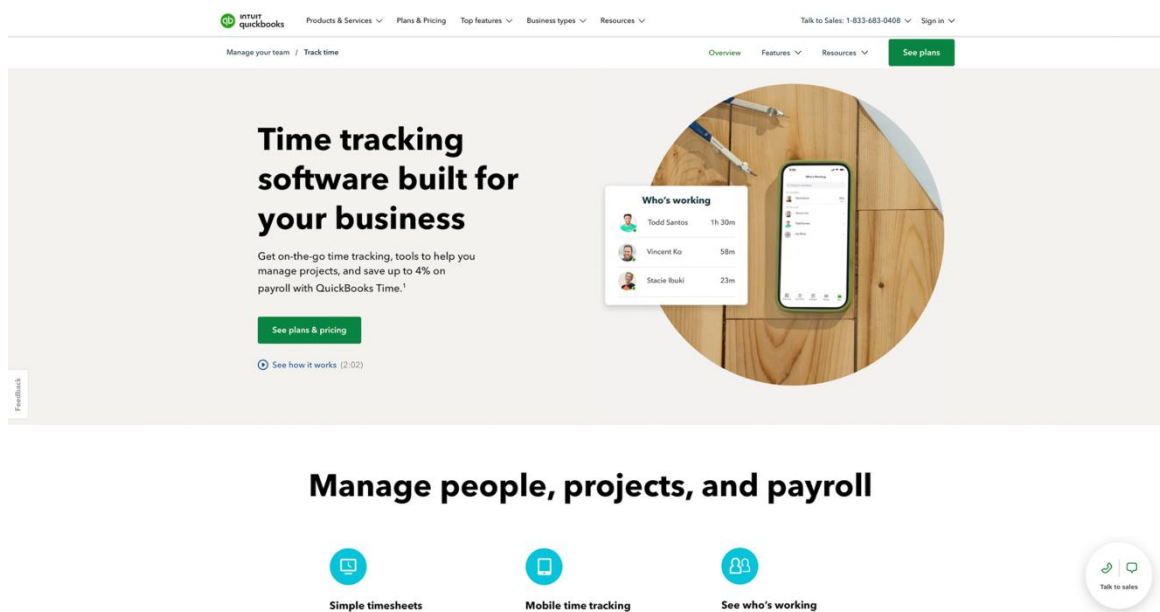

Рис. 1.4 Головна сторінка QuickBooks Time з модулями обліку, персоналу та проєктів

Платформа Apploue реалізує функціонал для аналізу продуктивності, керування активністю та автоматизації звітності. Особливістю є можливість збору метрик у реальному часі для віддалених працівників, аналізу неактивності та експортованих табелів (див. рис. 1.5). Apploue позиціонується як гібридне рішення із хмарним ядром і можливістю агентного розгортання.

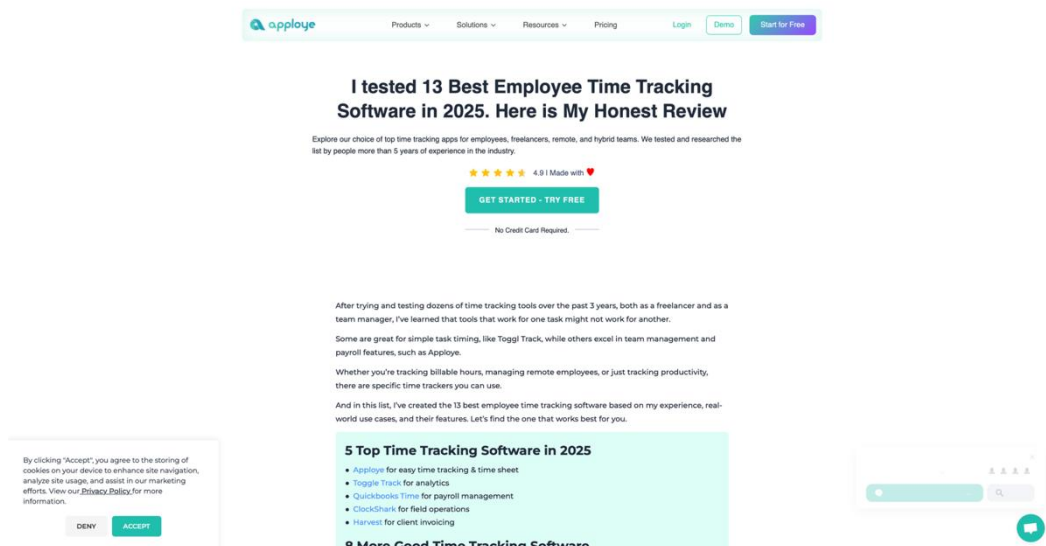

Рис. 1.5 Огляд Apploye у порівняльному огляді кращих систем тайм-трекінгу

Для проведення структурного аналізу на основі визначених критеріїв сформовано порівняльну таблицю, яка включає функціональні, технічні та експлуатаційні характеристики систем і дозволяє візуалізувати переваги проєктованого рішення у таблиці 1.2.

Як показує аналіз, більшість існуючих рішень працюють у повністю хмарному режимі, не мають розгалуженої підтримки сценаріїв з автономним зберіганням, обмежені в налаштуванні політик обліку та не використовують алгоритмічний аналіз поведінкових аномалій. Запропонована система враховує ці обмеження й орієнтована на підприємства, яким необхідна гнучка, адаптована під політики організації, десктопна система з можливістю централізованого адміністрування, офлайн-режиму.

Таблиця 1.2

Порівняння існуючих рішень з розроблюваною системою

Критерій	Replicon	Clockify	QuickBooks Time	Apploye	Наша система
Тип архітектури	SaaS, корпоративна	SaaS, безкоштовна	SaaS + Payroll	SaaS + Agent	Гібридна (локальний клієнт + API)
Авторизація	LDAP, OAuth2	Email/Google	Email/SSO	Email/Token	OAuth2 + RBAC
Підтримка політик обліку	Гнучка	Обмежена	Базова	Базова	Динамічні політики через конфіг. файли
AI/ML-аналіз	Частково	Відсутній	Відсутній	Обмежений	Аналіз аномалій, ML-шаблони
Генерація табелів	Так	Так	Так	Так	Так + автоматичне формування звітності
Інтеграція з ERP	SAP, Oracle	API	QuickBooks	API	REST API, можливість кастомізації
Локальний режим	Ні	Ні	Ні	Ні	Так (десктоп через PyQt6)
Візуалізація	Web-Dashboard	Web-UI	Web + Mobile	Web + Agent View	PyQt-графіка + інтерактивні таблиці
Ліцензія	Комерційна	Freemium	Платна	Freemium	Відкрита для внутрішнього використання

1.3 Моделювання предметної області

Процес моделювання предметної області є критично важливим етапом, що дозволяє формалізувати функціональну структуру майбутньої системи, визначити межі відповідальності суб'єктів взаємодії, сценарії використання та внутрішню логіку обробки подій. У межах цієї роботи моделювання здійснюється з використанням нотацій UML, які забезпечують уніфіковане представлення різних

аспектів системи: взаємодії користувачів, послідовностей обміну повідомленнями та логіки бізнес-процесів.

Діаграма прецедентів (Use Case Diagram) відображає взаємодію користувачів (акторів) із системою та дозволяє формалізувати основні функціональні сценарії, які повинна реалізовувати інтелектуальна система обліку робочого часу. На рисунку 1.6 подано варіанти використання, що охоплюють повний цикл взаємодії - від авторизації користувача до формування звітів, затвердження заявок та взаємодії з зовнішніми службами (SSO, ERP, нотифікації, календарі).

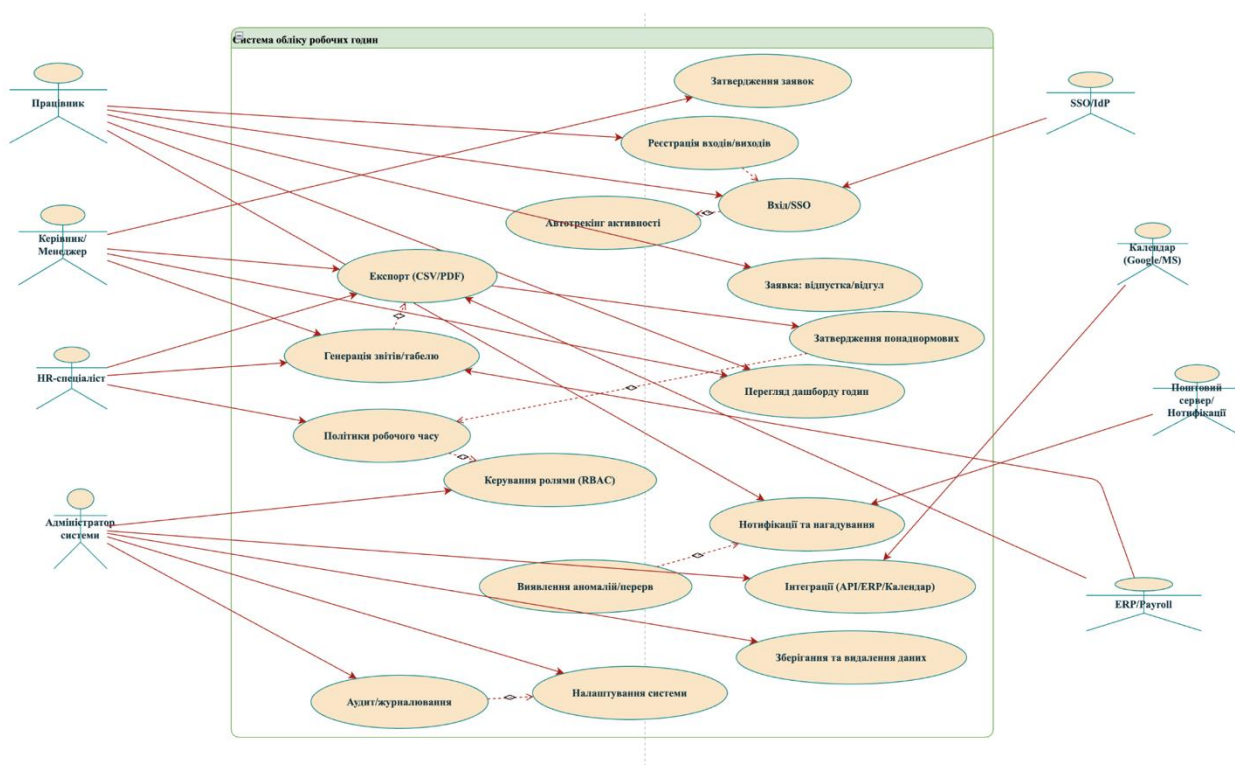

Рис. 1.6 Діаграма прецедентів для інтелектуальної системи обліку робочих годин

З діаграми видно, що кожен актор має визначений набір дій. Наприклад, працівник виконує вхід, фіксує присутність (Check-in/Check-out), надсилає заявки на відпустку або вихідний, а також переглядає особисту інформацію у вигляді дашборду. Менеджер - перевіряє та затверджує заявки, а також має доступ до аналітики продуктивності та системи політик. HR-спеціаліст генерує таблиці,

експортує їх, а адміністратор налаштовує політики, доступи, а також здійснює аудит.

Для деталізації динамічної взаємодії між компонентами було побудовано діаграму послідовності, яка ілюструє основний сценарій авторизації користувача та реєстрації часу початку зміни (рис. 1.7). Взаємодія реалізується через клієнтську частину (GUI), сервер (API), постачальника ідентичностей (IdP, що підтримує SSO/OIDC) та базу даних.

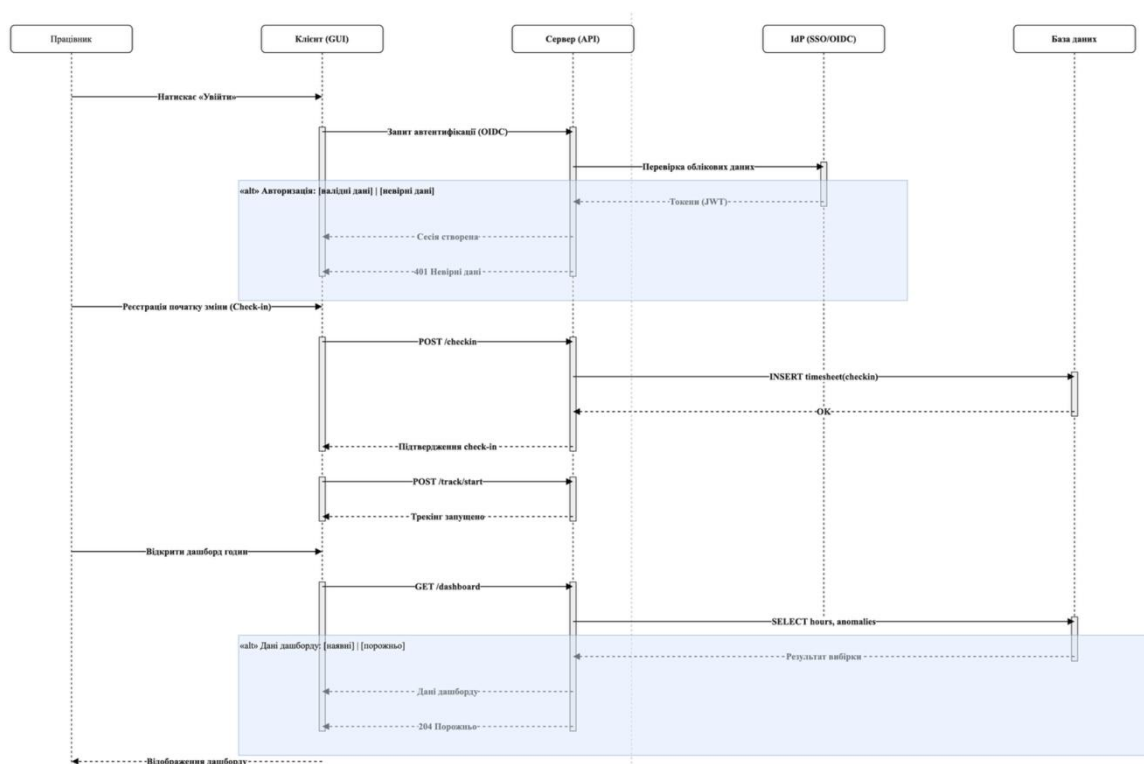

Рис. 1.7 Діаграма послідовності для авторизації та початку зміни

У сценарії передбачено використання стандартного протоколу OpenID Connect для автентифікації, після чого система зберігає запис у таблиці обліку часу (таблиця timesheet) та повертає підтвердження. Додатково реалізується перевірка валідності токенів, запуск активного трекінгу й візуалізація дашборду.

Діаграма активності яка представлена на рис.1.8 відображає послідовність дій користувача й системи в процесі роботи. Вона охоплює варіанти вдалого та

помилкового входу, запуску трекінгу, періодичного оновлення стану, генерації звіту та завершення робочого дня.

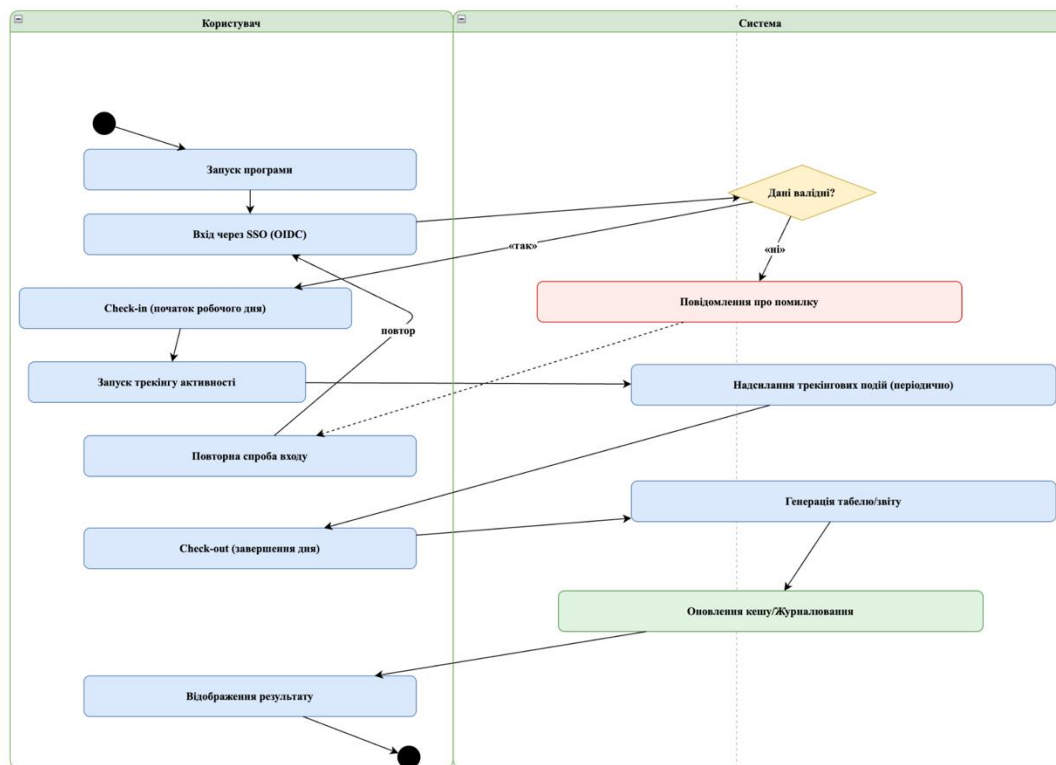

Рис. 1.8 Діаграма активності користувача в системі обліку робочого часу

У випадку невірних облікових даних користувач отримує повідомлення про помилку й може повторити спробу. У разі успішної авторизації запускається трекінг, що надсилає події на бекенд, а після завершення робочого дня генерується підсумковий табель з подальшим оновленням журналів активності.

14 Аналіз вимог програмної системи

Визначення вимог є критичним етапом, що забезпечує чітке формування функціоналу, очікуваної продуктивності, інтерфейсів, правил доступу та поведінки системи в граничних ситуаціях. Аналіз вимог охоплює три ключові категорії: функціональні, нефункціональні та технічні.

Функціональні вимоги це про те що саме має робити система, нефункціональні - якими властивостями має володіти, а технічні - якими засобами буде реалізовано проєктне рішення.

Функціональні вимоги було сформульовано на основі сценаріїв використання, моделі прецедентів (рис. 1.5), а також бізнес-правил керування обліком часу, трекінгу активностей та обробки заявок. Вимоги подано у таблиці 1.2.

Таблиця 1.2

Функціональні вимоги до системи

№	Назва функції	Опис
F1	Вхід через SSO/OIDC	Підтримка єдиного входу через корпоративний IdP
F2	Check-in/Check-out	Реєстрація початку і завершення робочого дня
F3	Автоматичний трекінг активності	Збір подій, дій та взаємодій користувача з системою
F4	Подання заявок	Надсилання запитів на відпустку/відгул/зміщення графіку
F5	Затвердження заявок	Керівник може погоджувати або відхиляти запити працівників
F6	Генерація табелів і звітів	Побудова звітів по годинах, затримках, аномаліях
F7	Нотифікації і нагадування	Автоматичне інформування через email/вбудовані канали
F8	Інтеграція з ERP/Payroll/Календарями	Синхронізація з корпоративними інструментами
F9	Аудит і журналювання	Запис усіх дій користувачів та адміністраторів
F10	Управління політиками обліку	Налаштування правил підрахунку робочого часу

До нефункціональних вимог належать обмеження і властивості, що визначають якість системи: її продуктивність, масштабованість, безпека та доступність. Ці вимоги критичні для успішного функціонування в умовах реального навантаження. Вимоги систематизовано в таблиці 1.3.

Таблиця 1.3

Нефункціональні вимоги до системи

№	Категорія	Вимога
N1	Продуктивність	Обробка запиту < 500 мс при 500 одночасних користувачах
N2	Висока доступність	Uptime системи $\geq 99.5\%$
N3	Безпека	Відповідність стандарту OWASP Top 10, шифрування JWT, RBAC
N4	Масштабованість	Горизонтальне масштабування бекенду через контейнеризацію
N5	Спостережуваність	Вбудовані метрики (Prometheus), логування (structured JSON)
N6	Портативність	Підтримка Windows/Linux/macOS (через Qt та Python)
N7	Відмовостійкість	Резервне копіювання таблиць БД щогодини, реплікація журналів
N8	Інтероперабельність	REST API з OpenAPI-документацією

Технічні вимоги відображають інструментарій, середовище розробки, протоколи взаємодії, архітектуру даних і способи інтеграції. Вони є відправною точкою для реалізації архітектури на рівні компонентів і взаємодії між підсистемами. Вимоги представлені у таблиці 1.4.

Таблиця 1.4

Технічні вимоги до системи

№	Категорія	Технології / Платформи / Інструменти
T1	Мова програмування	Python 3.11+
T2	GUI	PyQt6
T3	Backend/API	FastAPI + Uvicorn
T4	База даних	PostgreSQL (primary), SQLite (offline mode)
T5	SSO	OIDC (Google, Azure AD), JWT
T6	Моніторинг	Prometheus + Grafana, логування – structlog
T7	CI/CD	GitHub Actions, Docker, Docker Compose
T8	Документація	OpenAPI (Swagger), MkDocs
T9	API	REST (JSON), Webhook для синхронізації з ERP
T10	Інтеграції	Google Calendar API, SMTP сервер, ERP/Payroll адаптери через REST

Сформульовані вимоги охоплюють весь спектр функціональних і нефункціональних характеристик, необхідних для побудови надійної, безпечної та масштабованої системи обліку робочих годин. Визначені технічні засоби реалізації дозволяють ефективно інтегрувати рішення у вже наявну інфраструктуру підприємства, а також забезпечити його автономність у випадку офлайн-сценаріїв. Чітка класифікація вимог стане основою для побудови компонентної, логічної та фізичної архітектури системи, що буде реалізована у наступних етапах.

1.5 Постановка завдання

У результаті аналізу предметної області було виявлено основні організаційні та технічні особливості процесів обліку робочого часу на підприємстві, вивчено наявні технологічні рішення та нормативні підходи до побудови подібних систем. Було визначено перелік функціональних сценаріїв, класифіковано типові аномальні ситуації (запізнення, пропуски, перевищення норм), сформовано вимоги до захищеності, доступності, масштабованості та інтеграційної сумісності майбутнього програмного забезпечення.

Здійснено формалізацію варіантів використання на основі UML-нотацій, зокрема побудовано діаграми прецедентів, послідовності та активності, що описують ключові бізнес-процеси: авторизацію через SSO, фіксацію присутності, обробку заявок, формування табелів і звітності, взаємодію з календарями та зовнішніми ERP-модулями. Також було сформовано структуровані таблиці функціональних, нефункціональних і технічних вимог, які охоплюють архітектуру, безпеку, інтерфейси, інструментарій розробки, протоколи, бази даних і механізми розгортання.

На основі визначених функціональних сценаріїв і обраної технологічної стратегії, сформульовано перелік конкретизованих завдань, реалізація яких забезпечує перехід до етапу архітектурного та програмного проєктування:

- реалізувати клієнтську частину системи на основі бібліотеки PyQt6, з підтримкою багатовіконної логіки, адаптивного компонування інтерфейсів і локального зберігання конфігурацій;
- створити серверну частину з використанням FastAPI, орієнтовану на REST-архітектуру та асинхронну обробку запитів;
- сформувати архітектуру взаємодії API, що включає маршрути авторизації, обліку часу, генерації звітності, керування заявками та політиками;
- побудувати сховище даних на основі PostgreSQL з логічним проєктуванням таблиць для подій, заявок, табелів, користувачів, політик та журналів дій;
- реалізувати черги задач і асинхронну обробку через Celery, з обробниками для трекінгу, надсилання сповіщень і підготовки звітів;
- застосувати Redis як кешуючий шар, що знижує навантаження на основну БД та оптимізує час відповіді на запити;
- забезпечити автентифікацію через OIDC, з обробкою JWT-токенів і підтримкою єдиного входу (SSO) для корпоративного середовища;
- впровадити механізми інтеграції з Google Calendar API для синхронізації подій і з SMTP-серверами для нотифікацій;
- реалізувати API-документацію у форматі OpenAPI з використанням автоматичної генерації опису через FastAPI;
- підготувати структуру CI/CD-конвеєра з використанням Docker і GitHub Actions для автоматичного тестування, збирання, розгортання та оновлення сервісів.

Формулювання цих завдань відображає перехід до рівня реалізації архітектурних моделей, побудованих на основі проведеного системного аналізу, і забезпечує послідовність у побудові цілісної, керованої та масштабованої системи.

1.6 Висновки до першого розділу

У результаті проведеного системного аналізу предметної області було встановлено, що сучасні підприємства стикаються з істотними обмеженнями при використанні традиційних систем табелювання, які не забезпечують достатнього рівня автоматизації, адаптивності та інтеграції з корпоративною інфраструктурою. Аналіз існуючих рішень показав, що доступні SaaS-платформи орієнтовані переважно на вебсередовище, мають обмежені можливості локальної роботи, недостатню підтримку гнучких політик трудового часу та фактично не застосовують алгоритмічні методи виявлення аномалій, що знижує їх відповідність сучасним вимогам до продуктивності, прозорості та інформаційної безпеки підприємства.

Проведене моделювання предметної області з використанням UML-нотацій дозволило формалізувати основні бізнес-процеси системи, включно з авторизацією, обліком робочої активності, обробкою заявок, генерацією табелів і взаємодією з зовнішніми сервісами. Побудовані діаграми прецедентів, послідовності та активності відобразили структуру взаємодій між користувачами й підсистемами, окреслили межі відповідальності компонентів та забезпечили основу для подальшого архітектурного проектування.

Перший розділ сформував комплексне теоретичне підґрунтя для проектування інтелектуальної системи обліку робочого часу, окресливши її проблемний контекст, недоліки існуючих рішень, можливості технічного вдосконалення та необхідні вимоги до архітектури. Отримані результати забезпечують цілісну основу для переходу до моделювання даних, побудови архітектури компонентів і подальшої реалізації системи у наступних розділах.

2 ПРОЕКТУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ТА ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

2.1 Логічна модель даних у вигляді ER-діаграми

Логічна модель даних сформована за принципами 3НФ з уніфікованою схемою ідентифікації (UUID для всіх первинних ключів), явними зовнішніми ключами, унікальними індексами для бізнес-ідентифікаторів та чітко визначеними кардинальностями. Модель охоплює три групи сутностей: керування доступом (користувачі, ролі, дозволи, токени), облік часу (табелі, записи табелів, заявки, аномалії, політики, зміни/розклади) та транзакційні сервіси (сповіщення, аудит). Узагальнений вигляд структури наведено на рисунку. 2.1.

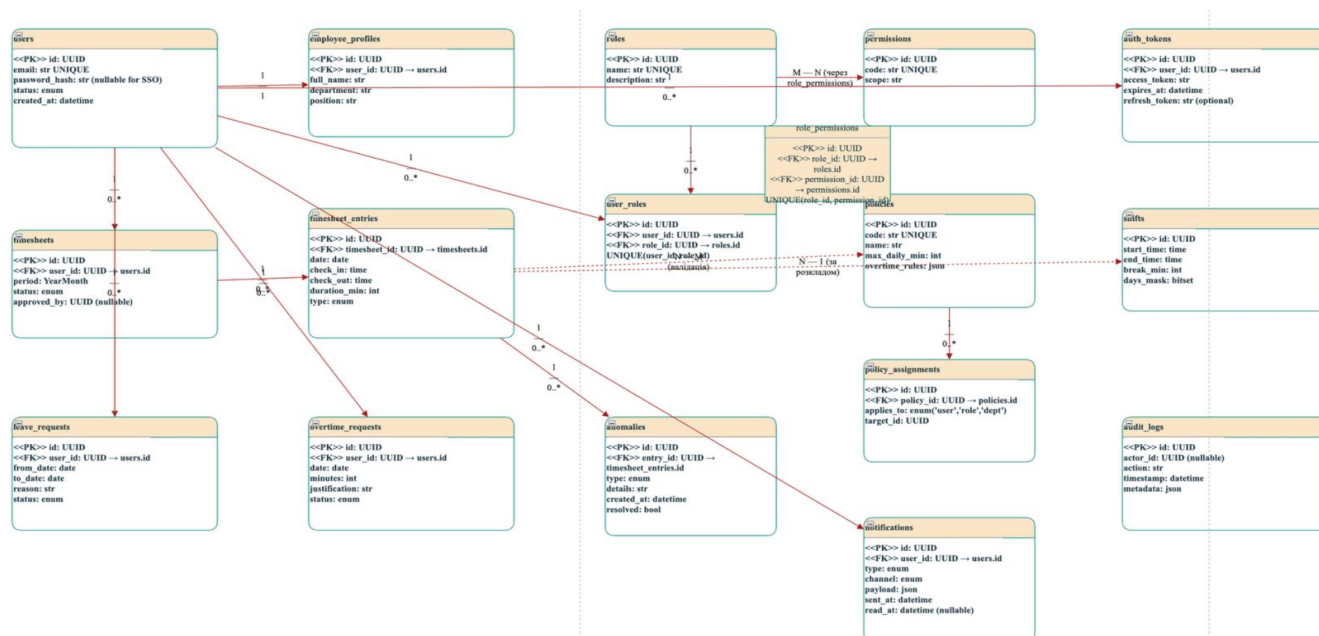

Рис. 2.1 – ER-діаграма логічної моделі даних інтелектуальної системи обліку робочих годин

На діаграмі (див. рис. 2.1) відображено ключові зв'язки:

users 1-1 employee_profiles, users 1-* timesheets, timesheets 1-* timesheet_entries, timesheet_entries 1-* anomalies, users 1-* leave_requests, users 1-*

overtime_requests, users 1-* notifications. Багато-до-багатьох реалізовано через асоціативні таблиці user_roles (користувачі↔ролі) та role_permissions (ролі↔дозволи). Політики обліку описує policies, призначення політик здійснюється через policy_assignments (ціль: користувач / роль / підрозділ). Для сесій та інтеграції з IdP використовується auth_tokens, для спостережуваності - audit_logs. Додатково передбачено логічне посилання записів табеля на довідник змін shifts (розклад) і перевірку відповідності політикам.

Структуровані характеристики сутностей узагальнено у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Сутності логічної моделі, ключі та призначення

Сутність	Призначення	Первинний ключ (PK)	Зовнішні ключі (FK) / унікальні обмеження
users	Облікові записи користувачів, статус, створення	id: UUID	email UNIQUE; зв'язок 1—1 з employee_profiles
employee_profiles	ПІБ, відділ, посада	id: UUID	user_id → users.id (UNIQUE)
roles	Ролі доступу	id: UUID	name UNIQUE
permissions	Дозволи/області дії	id: UUID	code UNIQUE
user_roles	Зв'язок користувач—роль	id: UUID	user_id → users.id, role_id → roles.id, UNIQUE(user_id, role_id)
role_permissions	Зв'язок роль—дозвіл	id: UUID	role_id → roles.id, permission_id → permissions.id, UNIQUE(role_id, permission_id)
auth_tokens	Сесійні/refresh-токени	id: UUID	user_id → users.id
timesheets	Табелі за період	id: UUID	user_id → users.id, approved_by (nullable)
timesheet_entries	Події дня: check-in/out, тривалість, тип	id: UUID	timesheet_id → timesheets.id
anomalies	Відхилення: запізнення, пропуски, дублікати	id: UUID	entry_id → timesheet_entries.id
leave_requests	Заявки на відпустку/відгул	id: UUID	user_id → users.id

Продовження таблиці 2.1

overtime_requests	Заявки на понаднормові	id: UUID	user_id → users.id
policies	Правила обліку (норма дня, овертайм)	id: UUID	code UNIQUE
policy_assignments	Призначення політики адресату	id: UUID	policy_id → policies.id, applies_to ∈ {user, role, dept}, target_id: UUID
shifts	Розклад змін, перерви, маска днів	id: UUID	—
notifications	Надсилані сповіщення (тип/канал/payload)	id: UUID	user_id → users.id
audit_logs	Аудит дій, метадані	id: UUID	actor_id (nullable)

З технічних міркувань для всіх таблиць, що беруть участь у приєднаннях за часом, застосовуються композитні індекси: `timesheet_entries(timesheet_id, date)`, `leave_requests(user_id, from_date, to_date)`, `overtime_requests(user_id, date)`. Для швидкої авторизації використовуються індекси `users(email)` та `auth_tokens(user_id, expires_at)`. Посилальна цілісність встановлюється як `ON DELETE CASCADE` для службових асоціацій (`user_roles`, `role_permissions`, `auth_tokens`, `timesheets`→`timesheet_entries`, `timesheet_entries`→`anomalies`) і як `ON DELETE SET NULL` для `timesheets.approved_by` з метою збереження історичних записів. Політики застосовуються на рівні бізнес-логіки; призначення політики зберігається у `policy_assignments`, що дозволяє централізовано переобчислювати тривалість і визначати овертайм.

Запропонована логічна модель (див. рис. 2.1, табл. 2.1) забезпечує повноту представлення предметної області, мінімізує дублювання через нормалізацію, підтримує масштабування за рахунок чітких асоціативних таблиць та індексів, а також забезпечує розширюваність (нові типи аномалій, політик, каналів сповіщень додаються без впливу на існуючі зв'язки). Модель готова до переходу на фізичний рівень з визначенням типів полів БД, індексації та стратегій партиціонування табелів за періодом.

2.2 Діаграма класів і їхні кооперації

Логічні об'єкти домену формалізовано у вигляді класів із чітким розподілом відповідальностей (SRP), явними залежностями та інваріантами. Структуру класів і асоціацій наведено на рис. 2.2, де реалізовано основні агрегації та композиції.

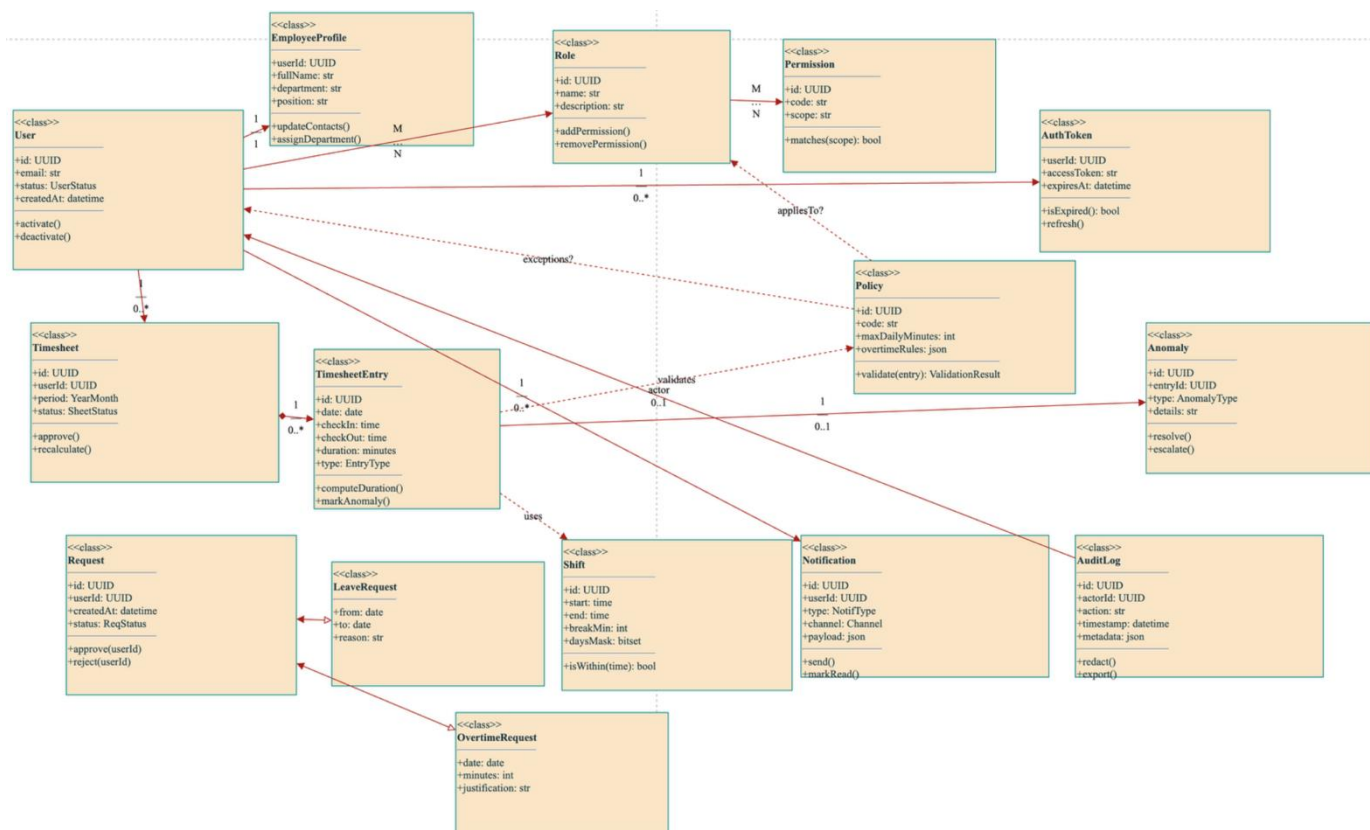

Рис. 2.2 – Діаграма класів інтелектуальної системи обліку робочих годин

User-EmployeeProfile (1..1), User-Timesheet (1..*), Timesheet-TimesheetEntry (1..*), TimesheetEntry-Anomaly (0..*), User-Request (1..*) з конкретизаціями LeaveRequest, OvertimeRequest. Контроль доступу реалізовано через ролі та дозволи: User- Role (M..N) і Role-Permission (M..N) за участі асоціативних об'єктів. Політики обліку інкапсульовано у класі Policy, який надає сервісну валідацію `validate(entry)` для записів табеля, а розклад- у класі Shift (перевірка належності `isWithin(time)`). Стан сесії та інтеграція з IdP

представлені класом AuthToken. Сповіщення та аудит оформлено окремими технічними сутностями Notification і AuditLog.

Операційні сценарії взаємодії між об'єктами подано у вигляді кооперацій. Перший сценарій- реєстрація початку зміни (check-in): GUI ініціює команду, API делегує дію сервісу табелювання, формується запис у TimesheetEntry, генерується подія аудиту; послідовність повідомлень і учасники показані на рис. 2.3. Другий сценарій - побудова звіту: API створює задачу генерації, сервіс звітів агрегує дані з БД, зберігає артефакт у об'єктному сховищі (S3/MinIO), відправляє посилання через SMTP, API повертає клієнту URL; кооперацію наведено на рис. 2.4. Третій сценарій - виявлення аномалій: сервіс трекінгу подій передає запис активності до аналізатора, який звертається до Policy, формує об'єкт Anomaly та ініціює Notification; взаємодії показані на рис. 2.5.

Семантику класів, ключові атрибути й публічні методи зведено до табл. 2.2 (посилання на таблицю в тексті гарантує коректну інтерпретацію моделей під час реалізації).

Таблиця 2.2

Класи, відповідальності та інтерфейси

Клас	Відповідальність (R)	Ключові атрибути	Публічні методи / інваріанти
User	Ідентичність користувача, зв'язки з профілем, ролями та артефактами обліку	id:UUID, email, status, createdAt	activate(), deactivate(); інваріант: email UNIQUE
EmployeeProfile	Персональні дані та оргструктура	userId, fullName, department, position	updateContacts(), assignDepartment(); інваріант: userId унікальний
Role	Рольові групи доступу	id, name, description	addPermission(), removePermission(); інваріант: name UNIQUE
Permission	Окремі дозволи/області дії	id, code, scope	matches(scope):bool; інваріант: code UNIQUE
AuthToken	Маркери доступу та їх життєвий цикл	userId, accessToken, expiresAt	isExpired(), refresh()
Timesheet	Табель періоду користувача	id, userId, period, status	approve(), recalculate(); інваріант: період єдиний на userId
TimesheetEntry	Подія дня: check-in/out, тривалість, тип	id, timesheetId, date, checkIn, checkOut, duration, type	computeDuration(), markAnomaly(); інваріант: duration ≥ 0

Продовження таблиці 2.2

Anomaly	Факт відхилення та ескалація	id, entryId, type, details	resolve(), escalate()
Request	Узагальнена заявка працівника	id, userId, createdAt, status	approve(userId), reject(userId)
LeaveRequest	Конкретизація відпустки/відгулу	from, to, reason	наслідує Request
OvertimeRequest	Конкретизація понаднормових	date, minutes, justification	наслідує Request
Shift	Розклад зміни та перерви	start, end, breakMin, daysMask	isWithin(time):bool
Notification	Канали інформування	id, userId, type, channel, payload, sentAt	send(), markRead()
AuditLog	Трасування дій та подій	id, actorId, action, timestamp, metadata	read(), export()

На рисунках 2.3–2.5 наведено кооперації, що відображають конкретні сценарії взаємодії сервісів у рамках типової архітектури. Рисунок 2.3 моделює взаємодію при події Check-in, де користувач надсилає запит через API, який передається до сервісу табелювання. Після фіксації запису у БД генерується подія аудиту, що реєструє сам факт події.

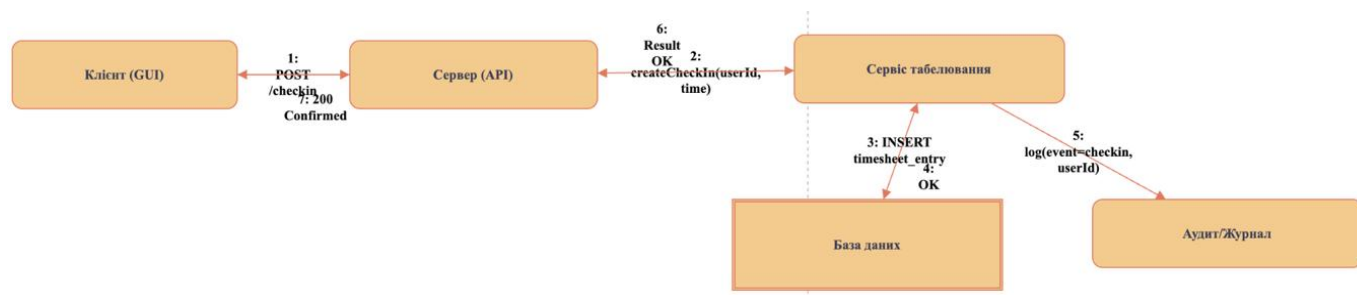

Рис. 2.3 Кооперація «Фіксація початку робочого дня»

У другому випадку, на рис. 2.4, зображено взаємодію при побудові звіту - запит надходить до API, звідки делегується сервісу звітів. Дані вибираються з бази, агрегуються, зберігаються у форматі звіту та надсилаються поштовим сервером. Це дозволяє відокремити сервіс формування звітності від основного бізнес-поток, що позитивно впливає на масштабованість.

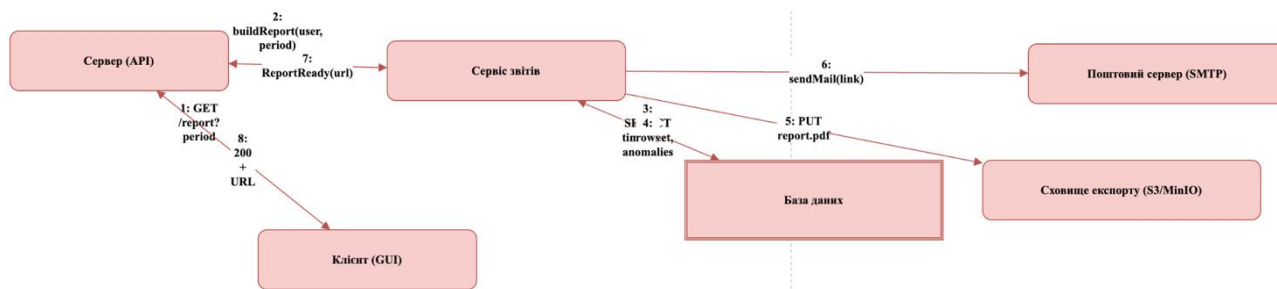

Рис. 2.4 Кооперація «Формування та доставка звіту»

На рисунку 2.5 представлено сценарій виявлення аномалій. Сервіс трекінгу активності надсилає події до аналізатора, який у свою чергу звертається до політик (Policy) для перевірки відповідності. У разі відхилень генерується запис аномалії в БД і формується сповіщення відповідальному користувачу.

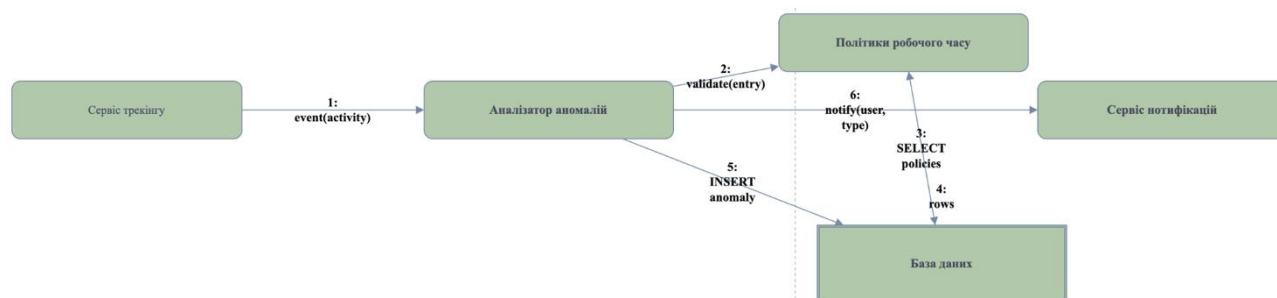

Рис. 2.5 Кооперація «Виявлення аномалій у графіку роботи»

Розглянуті кооперації підтверджують логічну цілісність моделі та узгодженість взаємодій між компонентами. Завдяки чіткому поділу на сервіси - табелювання, звітність, аудит, аналіз аномалій, нотифікації - система залишається масштабованою, спостережуваною та такою, що легко тестується. Усі взаємодії мають явні контракти, що дозволяє реалізувати ці сервіси як незалежні мікрокомпоненти.

2.3 Діаграма компонентів

Архітектура програмного забезпечення побудована за принципами сервісної декомпозиції з чітким розмежуванням обов'язків між компонентами на трьох рівнях: клієнтському, сервісному та рівні даних. Такий підхід сприяє

масштабованості, модульності, зручності тестування і оновлення окремих частин системи без впливу на інші підсистеми.

На клієнтському рівні розташовується десктопний застосунок, реалізований з використанням бібліотеки PyQt6, що забезпечує взаємодію з користувачем у графічному режимі. Вбудований кеш дозволяє працювати в автономному режимі, синхронізуючи дані після відновлення підключення.

Сервісний рівень включає API-шлюз, який виконує роль BFF (Backend For Frontend), надаючи уніфіковану точку доступу до всіх сервісів. Основні мікросервіси реалізують функціональність трекінгу часу (Timesheet Service), сповіщень (Notification Service), управління ролями й політиками (RBAC / Policy Service), аудиту дій користувачів (Audit & Logging), генерації звітів, а також шлюз інтеграції для взаємодії з зовнішніми ERP/Payroll або календарними сервісами.

На рівні даних зосереджено інтеграцію з базою PostgreSQL, Redis-кешем, сховищем S3/MinIO для експорту звітів, брокером повідомлень RabbitMQ/NATS, а також модулі автентифікації, планування задач і адаптери до зовнішніх API (OIDC, SMTP, Google Calendar тощо). Логування реалізується з використанням систем типу ELK або Loki, що забезпечує спостережуваність поведінки системи.

На рис. 2.6 представлено повну діаграму компонентів системи з візуалізацією каналів зв'язку між підсистемами та зовнішніми інтеграціями.

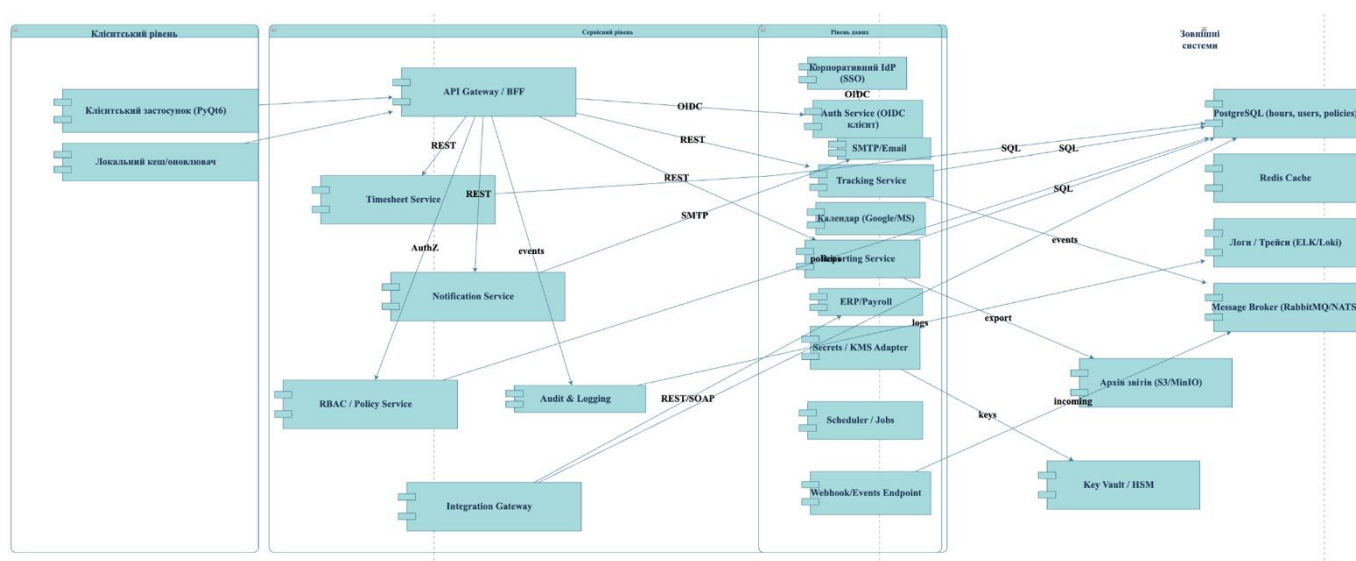

Рис. 2.6 Діаграма компонентів системи обліку робочих годин

Компоненти згруповані за рівнями: клієнтським, сервісним, рівнем даних та зовнішніми системами. Відображено всі канали взаємодії: REST, SMTP, SQL, events, logs, export.

Для забезпечення детальної інтерпретації архітектури компонентів, у таблиці 2.3 подано короткий опис основних компонентів системи:

Таблиця 2.3

Компоненти архітектури системи

Назва компонента	Рівень	Функціональне призначення
Клієнтський застосунок (PyQt6)	Клієнтський	Графічний інтерфейс користувача, взаємодія з API, локальний кеш
API Gateway / BFF	Сервісний	Уніфікований шлюз доступу до мікросервісів, маршрутизація запитів
Timesheet Service	Сервісний	Обробка подій check-in/out, запис у таблиці, підрахунок тривалості змін
Notification Service	Сервісний	Генерація повідомлень про події, надсилання email/інших сповіщень
RBAC / Policy Service	Сервісний	Керування ролями, дозволами, політиками робочого часу
Audit & Logging	Сервісний	Журнування дій користувачів і системних подій
Integration Gateway	Сервісний	Комунікація з зовнішніми ERP/Calendar API, адаптація форматів
PostgreSQL	Зовнішня система	Основне сховище користувачів, записів часу, політик, логів
Redis Cache	Зовнішня система	Тимчасове зберігання сесій, кешування даних
Message Broker (RabbitMQ/NATS)	Зовнішня система	Передача асинхронних повідомлень між сервісами
Сховище експорту (S3/MinIO)	Зовнішня система	Зберігання сформованих звітів у PDF/CSV форматі
Поштовий сервер (SMTP)	Зовнішня система	Надсилання email-нотифікацій
Корпоративний IdP (OIDC)	Зовнішня система	Верифікація користувачів через єдину систему ідентифікації
Secrets / KMS Adapter	Рівень даних	Зберігання ключів, токенів, конфіденційних даних

Обрана архітектура (представлення у діаграмі компонентів) забезпечує горизонтальну масштабованість, модульність, підвищену відмовостійкість і

адаптивність до змін у вимогах або інтеграційних API. Використання REST і подій як основних каналів взаємодії дозволяє будувати розширювану екосистему з можливістю інкапсуляції бізнес-логіки в окремих сервісах без порушення цілісності загального середовища.

2.4 Діаграма пакетів

Архітектура програмної системи структурована за принципами модульності, із суворим розмежуванням відповідальностей між пакетами, що підвищує контрольованість, масштабованість і можливість ізольованого тестування. Побудова пакувальної структури відображає логіку предметної області, застосування шаблонів DDD (Domain-Driven Design), а також вимоги до безпеки, повторного використання компонентів та автоматизованої перевірки.

На рис. 2.7 подано діаграму пакетів, що демонструє ключові залежності між модулями системи, зокрема взаємодію між клієнтським інтерфейсом, сервісами бізнес-логіки, інтеграційними адаптерами, інфраструктурними елементами та модулями налаштувань.

Рис. 2.7 – Діаграма пакетів системи обліку робочих годин

Оснoву пакувальної структури становить `domain.model`, який включає сутності предметної області (користувачі, зміни, політики, ролі), що використовуються сервісним шаром `services`. Останній реалізує ключову бізнес-логіку (обробка таблиць обліку, аномалій, трекінгу), оперуючи даними через типізовані DTO-структури, що визначені в пакеті `common.core`.

Пакет `client.ui` відповідає за реалізацію клієнтського інтерфейсу на основі `PyQt6`, з'єднується з `backend` через REST API, а також взаємодіє з механізмом автентифікації (OIDC) через `security.auth`.

Всі сторонні інтеграції (електронна пошта, календарі, ERP-системи, сховища) інкапсульовано в модулі `integration`, що спрощує їхню заміну або доповнення. Інфраструктурний рівень (`infrastructure`) абстрагує доступ до БД, кешів, брокерів подій і механізмів логування, використовуючи драйвери, які конфігуруються через окремий модуль `config`. Весь стек підтримує криптографічний захист (через `Secrets/KMS`), що доступний з будь-якого шару через стандартні інтерфейси.

Окремий акцент зроблено на модуль `tests`, що забезпечує покриття unit- та інтеграційними тестами на кожному з рівнів, із можливістю тестування конфігурацій, утиліт і зовнішніх викликів.

Відповідна таблиця 2.4 опису пакетів подана нижче для стислого перегляду структури.

Таблиця 2.4

Тезисний опис пакетів розроблювальної системи

Назва пакету	Призначення
client.ui	Графічний інтерфейс користувача (PyQt6)
domain.model	Сутності предметної області (користувач, зміна, політика)
services	Бізнес-логіка: трекінг, табелювання, звіти
common.core	DTO, утиліти, обробка помилок
integration	Інтеграція з ERP, календарями, поштою, API
infrastructure	Доступ до бази даних, кешу, брокерів, логування
security.auth	OIDC, політики, ролі, RBAC
config	Конфігурації, адаптери секретів, KMS
tests	Unit- та інтеграційні тести, інфраструктурне тестування

Така архітектура дозволяє досягти високого рівня ізолюваності компонентів, спрощує CI/CD-процеси та забезпечує гнучкість масштабування як на рівні сервісів, так і всередині окремих пакетів. Поділ на логічні шари гарантує підтримуваність, повторне використання та прозору трасованість залежностей.

3 ПРОЄКТУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

3.1 Вибір технологій та інструментальних засобів реалізації

Архітектурна побудова інтелектуальної системи обліку робочих годин вимагає узгодженого вибору технологій, які забезпечують не лише функціональну повноту, а й стабільність, масштабованість, безпеку та можливість інтеграції з корпоративною інфраструктурою. Основні критерії вибору включали продуктивність при обробці великої кількості подій, підтримку асинхронних викликів, зручність розробки багаторівневих API, кросплатформеність клієнтського середовища та наявність зрілої екосистеми бібліотек. З урахуванням цих вимог було обрано стек технологій, поданий у таблиці 3.1, який забезпечує повну сумісність компонентів між собою та можливість подальшого розширення системи без втрати її функціональної цілісності.

Таблиця 3.1

Вибір технологій та інструментальних засобів реалізації

№	Компонент системи	Технологія / інструмент	Призначення
1	Мова програмування	Python 3.11+	Основна мова реалізації логіки, підтримка асинхронності та розвинена стандартна бібліотека
2	Серверна частина	FastAPI + Uvicorn	Реалізація REST API, асинхронна обробка запитів, інтеграція з OpenAPI
3	Клієнтський застосунок	PyQt6	Побудова кросплатформеного графічного інтерфейсу користувача
4	Система керування базами даних	PostgreSQL / SQLite	Зберігання транзакційних даних і підтримка офлайн-режиму
5	Асинхронні черги	Celery + Redis / RabbitMQ	Виконання відкладених і паралельних завдань
6	Автентифікація та безпека	OIDC / JWT	Підтримка єдиного входу (SSO), токен-базована авторизація

Продовження таблиці 3.1

7	Контейнеризація та CI/CD	Docker, GitHub Actions	Автоматизація збирання, тестування та розгортання сервісів
8	Моніторинг і логування	Prometheus, Grafana, ELK	Спостережуваність, збір метрик, централізоване журналювання
9	Документація API	Swagger / MkDocs	Генерація специфікацій та користувацької документації
10	Інтеграційні адаптери	Google Calendar API, SMTP, ERP REST	Обмін даними з зовнішніми сервісами та корпоративними системами

Вибраний стек дозволяє поєднати сучасні підходи до побудови мікросервісної архітектури з високим рівнем ізоляції компонентів і підтримкою DevOps-практик. Використання Python 3.11 і FastAPI забезпечує низьку латентність, просту інтеграцію з бібліотеками машинного навчання та аналітики, а PyQt6 – нативну взаємодію з користувачем без залежності від браузера. Комбінація PostgreSQL і Redis гарантує баланс між транзакційністю та швидкодією кешу, а Docker-орієнтований підхід спрощує масштабування системи у хмарних середовищах. Застосування Prometheus і Grafana створює основу для побудови повноцінної спостережуваності, тоді як CI/CD-конвеєр із GitHub Actions мінімізує людський фактор при оновленнях і тестуванні. Сукупність наведених технологій формує цілісну екосистему, орієнтовану на надійність, гнучкість і тривалу підтримку продукту [10].

3.2 Архітектура системи

Архітектура інтелектуальної системи обліку робочих годин побудована за принципами сервісної декомпозиції та розподілу відповідальностей між логічними рівнями, що забезпечує масштабованість, спостережуваність, відмовостійкість і контрольованість виконання бізнес-процесів. На рисунку 3.1 наведено загальну структурну схему, яка ілюструє взаємодію між клієнтським

застосунком, API-шлюзом, мікросервісами та рівнем даних. Кожен із рівнів має чітко визначені функції й комунікує через стандартизовані протоколи REST, асинхронні події або SQL-інтерфейси, що гарантує слабку зв'язність компонентів і можливість незалежного оновлення модулів.

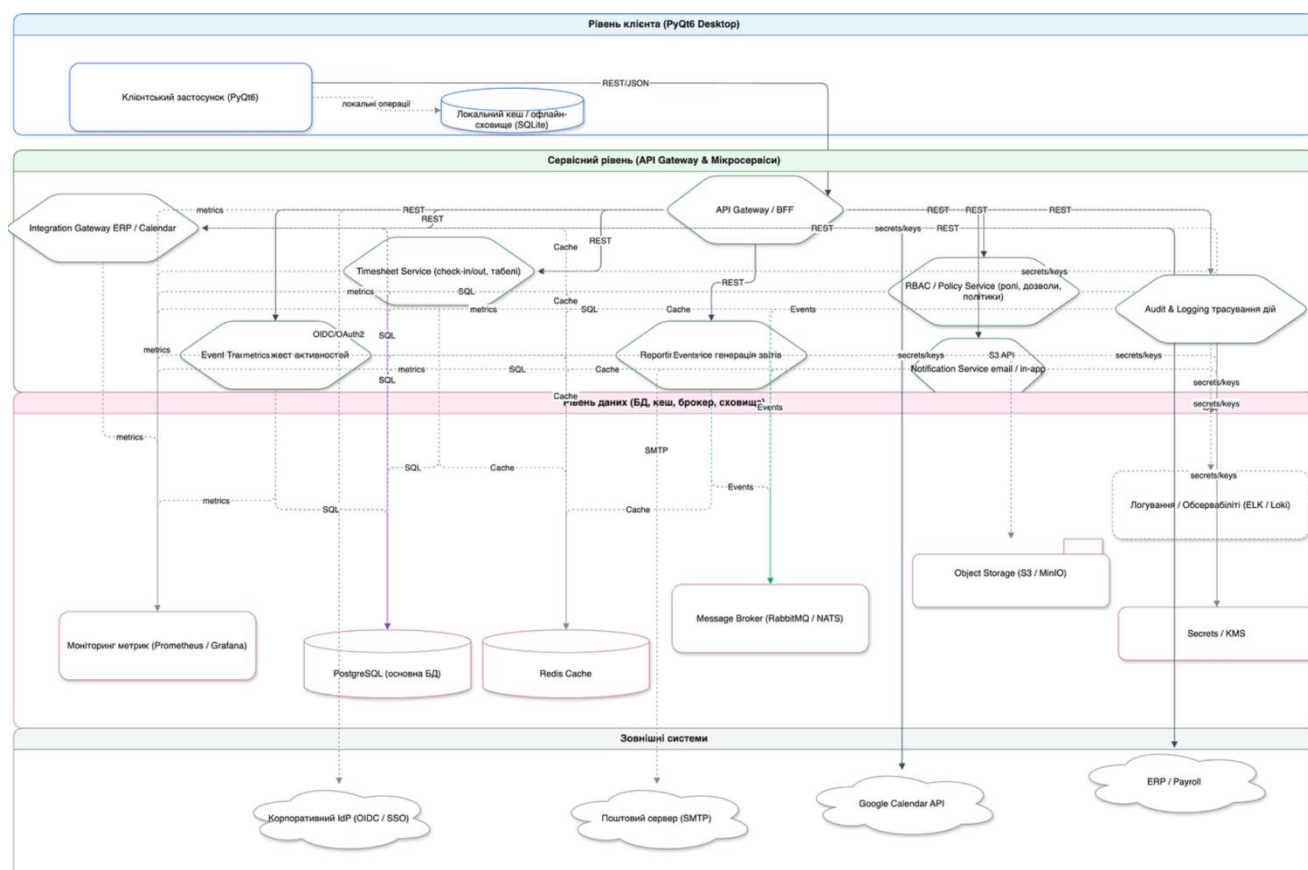

Рис. 3.1 Загальна архітектура інтелектуальної системи обліку робочих годин

На клієнтському рівні реалізовано десктопний застосунок на базі PyQt6, який забезпечує візуалізацію даних, авторизацію користувача через OIDC та роботу в автономному режимі завдяки вбудованому кешу SQLite. Комунікація з сервером здійснюється через JSON-запити до API Gateway / BFF, що виконує роль єдиної точки входу. Сервісний рівень включає мікросервіси Timesheet Service (реєстрація подій check-in/out та формування табелів), Reporting Service (генерація звітів і виявлення аномалій), Notification Service (нотифікації email та in-app), RBAC/Policy Service (керування ролями, дозволами, політиками) та Audit &

Logging (трасування дій користувачів). Міжсервісна взаємодія відбувається асинхронно через RabbitMQ/NATS і синхронно через REST, що дозволяє масштабувати обробку подій без втрати узгодженості даних [1].

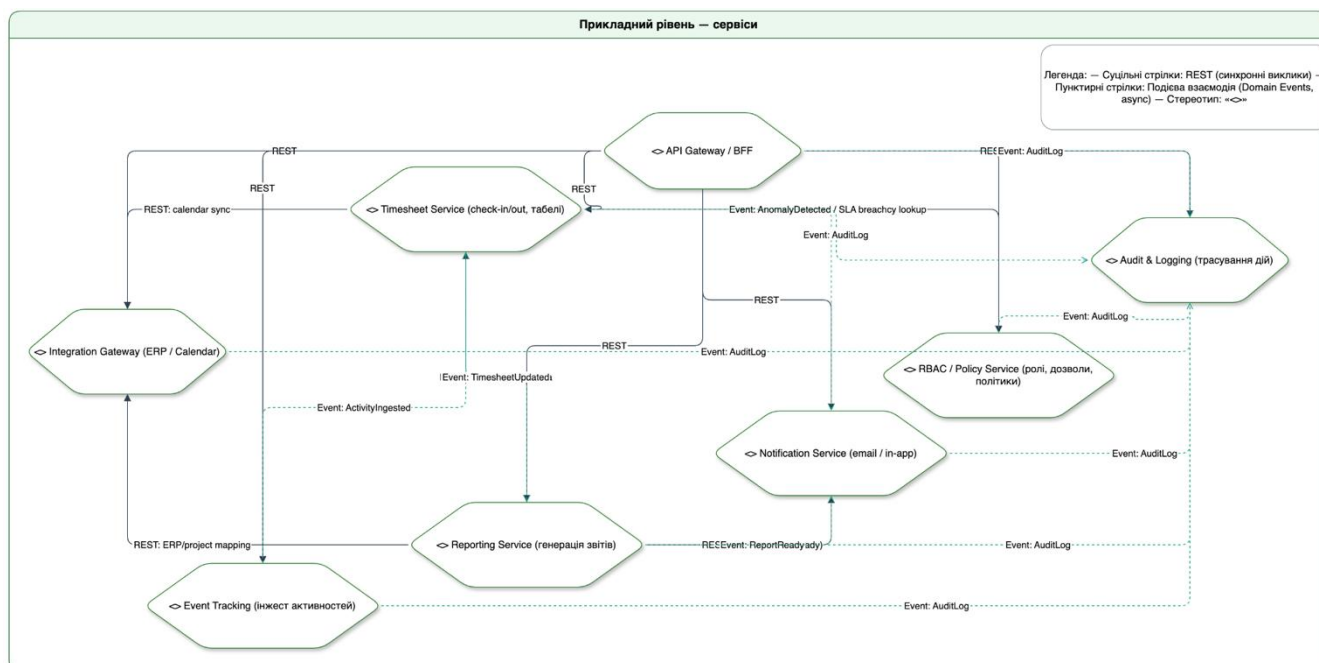

Рис. 3.2 Прикладна архітектура сервісного рівня (API Gateway та мікросервіси)

Рівень даних охоплює основну базу PostgreSQL для транзакційних операцій, Redis для кешування, S3/MinIO для зберігання сформованих звітів, а також модуль Secrets/KMS для захисту конфіденційних даних і ELK/Loki для централізованого логування. Інтеграційний шар представлено шлюзом Integration Gateway, який синхронізує події з ERP, Google Calendar та SMTP-серверами. Система підтримує наскрізний моніторинг через Prometheus/Grafana із збором метрик із кожного компонента.

Таблиця 3.2

Структура архітектурних рівнів системи

Рівень	Основні компоненти	Протоколи взаємодії	Ключові функції
Клієнтський	PyQt6 додаток, SQLite	REST/JSON	Взаємодія з користувачем, автономна робота
Сервісний	API Gateway, Timesheet, Reporting, Notification, RBAC, Audit	REST, Events	Обробка бізнес-логіки, аудит, політики, звітність
Даних	PostgreSQL, Redis, S3/MinIO, KMS	SQL, Cache, S3 API	Зберігання, кешування, шифрування
Інтеграційний	Integration Gateway, ERP, SMTP, Google Calendar API	REST, Events	Синхронізація із зовнішніми системами
Моніторинг	Prometheus, Grafana, ELK/Loki	metrics/logs	Збір метрик, спостережуваність, аналіз аномалій

Архітектурна модель реалізує концепцію Clean Architecture з розподілом на core (доменні моделі), services (бізнес-логіка) та infrastructure (зовнішні адаптери). Це дозволяє впроваджувати зміни на рівні технологічного стеку без впливу на ядро системи, спрощує модульне тестування та підтримку. Завдяки використанню Docker-контейнеризації кожен сервіс може розгортатися незалежно, а CI/CD-конвеєр забезпечує автоматичне оновлення та перевірку ізольованих компонентів. Таким чином, наведена архітектура поєднує високий рівень модульності, гнучкість розширення та відповідність принципам Domain-Driven Design і DevOps-орієнтованої експлуатації [2].

журнали (audit_logs). Згідно з рис. 3.3, для кожної сутності використовується унікальний UUID як первинний ключ, що гарантує розподілену унікальність і незалежність від конкретного сервера бази даних. Всі зовнішні ключі мають параметри ON DELETE CASCADE або SET NULL, що зберігає консистентність під час видалення пов'язаних записів.

На рисунку 3.4 представлено розширену частину моделі, що демонструє механізм зв'язку між сутностями users, roles та user_roles. Вона реалізує класичну many-to-many асоціацію для керування правами доступу, де таблиця user_roles містить комбінації ідентифікаторів користувачів і ролей з унікальним обмеженням (user_id, role_id).

```
INSERT INTO timesheet_entries (id, timesheet_id, date, check_in, type)
VALUES (
    gen_random_uuid(),
    (SELECT id FROM timesheets WHERE user_id = '8b53c0af-22f8-4b1c-bd7b-8e21b1f217a9' AND period = current_date),
    current_date,
    now(),
    'check_in'
)
RETURNING id;
```

Рисунок 3.4 Логічна зв'язність таблиць керування ролями користувачів

Взаємодія між таблицями timesheets і timesheet_entries (рис. 3.5) реалізує каскадний зв'язок 1:N, що дозволяє зберігати множину записів про події робочого дня в межах одного табеля. Поле approved_by зовнішньо посилається на users.id і встановлюється в NULL у разі видалення керівника, що забезпечує збереження історичної достовірності табелів.

```

SELECT
    u.email AS employee_email,
    t.period,
    SUM(EXTRACT(EPOCH FROM (e.check_out - e.check_in)) / 3600) AS total_hours,
    COUNT(a.id) AS anomaly_count
FROM users u
JOIN timesheets t ON t.user_id = u.id
JOIN timesheet_entries e ON e.timesheet_id = t.id
LEFT JOIN anomalies a ON a.entry_id = e.id
WHERE t.period BETWEEN '2025-09-01' AND '2025-09-30'
    AND u.department = 'Software Engineering'
GROUP BY u.email, t.period
ORDER BY u.email;

```

Рис. 3.5 Фізичний зв'язок між таблицями timesheets та timesheet_entries

Механізм фіксації аномалій у роботі системи зображено на рисунку 3.6. Сутність anomalies пов'язана із записами таблиці timesheet_entries через зовнішній ключ entry_id з каскадним видаленням. Вона містить тип відхилення, детальний опис і час виявлення, що дозволяє будувати тригерні або аналітичні механізми для прогнозування відхилень.

```

SELECT
    e.id AS entry_id,
    e.date,
    e.check_in,
    e.check_out,
    EXTRACT(EPOCH FROM (e.check_out - e.check_in)) / 60 AS worked_minutes,
    p.max_daily_minutes
FROM timesheet_entries e
JOIN timesheets t ON t.id = e.timesheet_id
JOIN policy_assignments pa ON pa.target_id = t.user_id
JOIN policies p ON p.id = pa.policy_id
WHERE EXTRACT(EPOCH FROM (e.check_out - e.check_in)) / 60 > p.max_daily_minutes;

```

Рис. 3.6 Схема відображення аномалій у зв'язку з подіями таблицею

На рисунку 3.7 подано реалізацію зберігання політик обліку часу та їх прив'язки до об'єктів системи через таблицю policy_assignments. Це дозволяє застосовувати політики до користувачів, ролей або підрозділів за гнучкою схемою.

Поле `applies_to` зберігає контекст призначення, а `target_id` посилається на відповідну сутність, що забезпечує універсальність моделі без необхідності дублювання логіки на рівні коду.

```
SELECT
  actor_id,
  action,
  timestamp AT TIME ZONE 'Europe/Kyiv' AS local_time,
  metadata
FROM audit_logs
WHERE actor_id = '8b53c0af-22f8-4b1c-bd7b-8e21b1f217a9'
  AND timestamp BETWEEN now() - INTERVAL '7 days' AND now()
ORDER BY timestamp DESC;
```

Рис. 3.7 Механізм призначення політик у базі даних

Окреме місце займає таблиця `audit_logs`, схема якої показана на рисунку 3.8. Вона зберігає дані про всі критичні дії користувачів, включно з автентифікацією, створенням, модифікацією та переглядом записів. Для забезпечення ефективного пошуку введено композитний індекс (`actor_id`, `timestamp`), що оптимізує запити журналів аудиту за ідентифікатором користувача та часовими інтервалами [13].

```
SELECT
  date_trunc('day', e.date) AS day,
  COUNT(DISTINCT t.user_id) AS active_users,
  AVG(EXTRACT(EPOCH FROM (e.check_out - e.check_in))/3600) AS avg_work_hours
FROM timesheet_entries e
JOIN timesheets t ON e.timesheet_id = t.id
GROUP BY day
ORDER BY day DESC;
```

Рис. 3.8 Структура системного журналу `audit_logs` для відстеження дій користувачів

Таблиця 3.3

Основні сутності фізичної моделі даних

№	Таблиця	Ключові поля	Тип зв'язку	Призначення
1	users	id, email, status	1:N → timesheets	Облікові дані користувачів
2	roles	id, name	M:N через user_roles	Ролі доступу
3	user_roles	user_id, role_id	M:N	Зіставлення користувачів і ролей
4	timesheets	id, user_id, period_start	1:N → timesheet_entries	Головна таблиця табелю
5	timesheet_entries	id, timesheet_id, date	1:N → anomalies	Записи подій робочого дня
6	anomalies	entry_id, type, detected_at	N:1 → timesheet_entries	Зберігання виявлених відхилень
7	policies	id, code, max_daily_minutes	1:N → policy_assignments	Опис політик обліку
8	policy_assignments	policy_id, target_id	N:1 → users/roles	Призначення політик
9	audit_logs	actor_id, timestamp	N:1 → users	Логування та аудит операцій

Реалізована фізична модель поєднує нормалізовану структуру, гнучку політику зв'язків і захист даних через суворі обмеження на рівні СУБД. Така організація дає змогу системі ефективно масштабуватись, обробляти паралельні транзакції, зберігати повну історію дій користувачів і забезпечувати відмовостійкість у режимі багатокористувацького доступу [7].

3.4 Алгоритми функціонування програмного забезпечення

Алгоритмічна структура системи визначає логіку обробки подій і даних на рівні прикладного програмного забезпечення, що реалізує сервіси авторизації, обліку робочого часу та формування звітів. Вона спроектована у відповідності до

принципів асинхронної взаємодії мікросервісів, використання токенів доступу (JWT) та кешування результатів для підвищення продуктивності. Кожен алгоритм реалізовано у вигляді незалежного сервісу з чітко визначеними точками інтеграції, які відображені на рисунках 3.9–3.11.

На рис. 3.9 наведено блок-схему алгоритму авторизації користувача через протокол OpenID Connect (OIDC), що забезпечує безпечну автентифікацію в системі за допомогою корпоративного провайдера ідентичності.

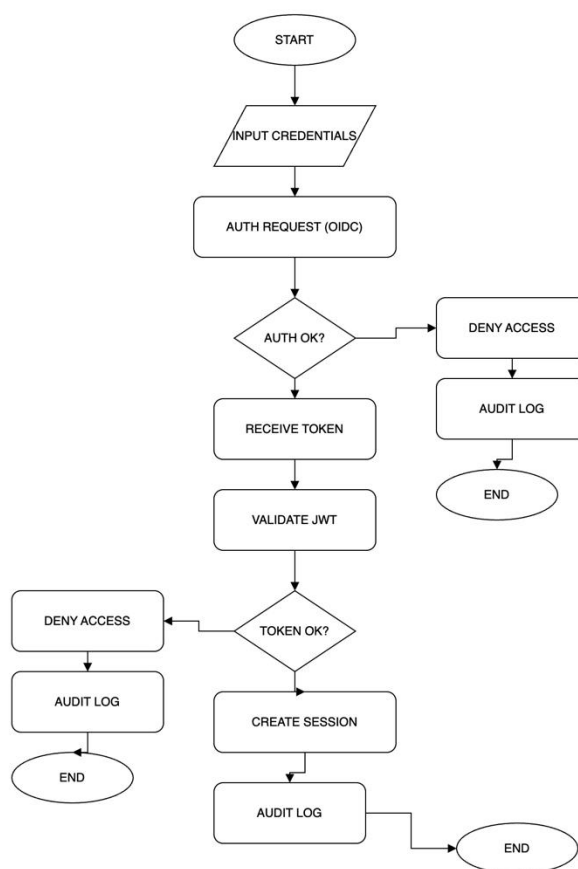

Рис. 3.9 Блок-схема алгоритму авторизації користувача через OIDC

Алгоритм реалізує перевірку облікових даних, запит до IdP-сервера, валідацію токена JWT та створення сесії користувача. У разі неуспішної перевірки здійснюється запис у таблицю `audit_logs` з фіксацією спроби входу. Програмна реалізація подана у листингу 3.10, де використано бібліотеки `FastAPI`, `Authlib` і `python-jose` для побудови механізму OAuth 2.0 / OIDC-авторизації, а також функцію журналювання подій `save_audit_log()` [1].

```

from fastapi import Depends, HTTPException, status
from authlib.integrations.starlette_client import OAuth
from jose import jwt, JWTError
from app.db import save_audit_log

oauth = OAuth()
oidc = oauth.register(
    name="oidc",
    server_metadata_url="https://login.microsoftonline.com/common/v2.0/.well-known/openid-configuration",
    client_id="423524352",
    client_secret="#64q237gf2347r6g482468",
    client_kwargs={"scope": "openid profile email"}
)

async def authenticate_user(request):
    token = await oidc.authorize_access_token(request)
    try:
        payload = jwt.decode(token["id_token"], options={"verify_signature": False})
        user_email = payload.get("email")
        if not user_email:
            raise HTTPException(status_code=401, detail="Invalid token payload")
        save_audit_log(user_email, action="LOGIN_SUCCESS")
        return {"email": user_email, "access_token": token["access_token"]}
    except JWTError:
        save_audit_log(None, action="LOGIN_FAILURE")
        raise HTTPException(status_code=status.HTTP_401_UNAUTHORIZED, detail="Invalid credentials")

```

Рис. 3.10 Лістинінг Python-коду реалізації OIDC-авторизації

На рис. 3.11 показано алгоритм реєстрації події Check-in / Check-out, що відповідає за облік початку та завершення робочих змін.

Рис. 3.11 – Блок-схема алгоритму Check-in / Check-out

Логіка включає перевірку наявності актуального табеля (timesheets), додавання запису у таблицю timesheet_entries, а також виявлення дублювань або порушень політики робочого часу з подальшою реєстрацією аномалії у таблиці anomalies. Після успішного внесення даних кеш оновлюється в Redis, що забезпечує миттєве відображення подій у GUI-інтерфейсі. Відповідна серверна функція наведена у листингу 3.13, який демонструє інтеграцію з PostgreSQL, Redis та модулем audit_log для забезпечення узгодженості транзакцій [2].

```
from datetime import datetime
from app.db import db, redis_cache, insert_anomaly, save_audit_log

def register_event(user_id: str, event_type: str):
    # Перевіряємо наявність активного табеля
    ts = db.fetch_one(
        "SELECT id FROM timesheets WHERE user_id = %s AND period = CURRENT_DATE", (user_id,)
    )
    if not ts:
        ts = db.execute(
            "INSERT INTO timesheets (id, user_id, period) VALUES (gen_random_uuid(), %s, CURRENT_DATE) RETURNING id", (user_id,)
        )

    entry_id = db.execute(
        "INSERT INTO timesheet_entries (id, timesheet_id, date, check_in, type) "
        "VALUES (gen_random_uuid(), %s, CURRENT_DATE, now(), %s) RETURNING id",
        (ts["id"], event_type)
    )

    # Перевірка політики
    duplicates = db.fetch_one(
        "SELECT COUNT(*) FROM timesheet_entries WHERE user_id = %s AND date = CURRENT_DATE", (user_id,)
    )
    if duplicates and duplicates["count"] > 2:
        insert_anomaly(entry_id, reason="DUPLICATE_EVENT")

    redis_cache.set(f"user:{user_id}:last_event", event_type)
    save_audit_log(user_id, action=f"{event_type.upper()} REGISTERED")
    return {"entry_id": entry_id, "status": "ok"}
```

Рис. 3.13 Код функції реєстрації події в табелях обліку часу

На рис. 3.14 подано алгоритм формування та відправлення звіту, який реалізує асинхронну агрегацію даних про відпрацьований час і виявлені відхилення.

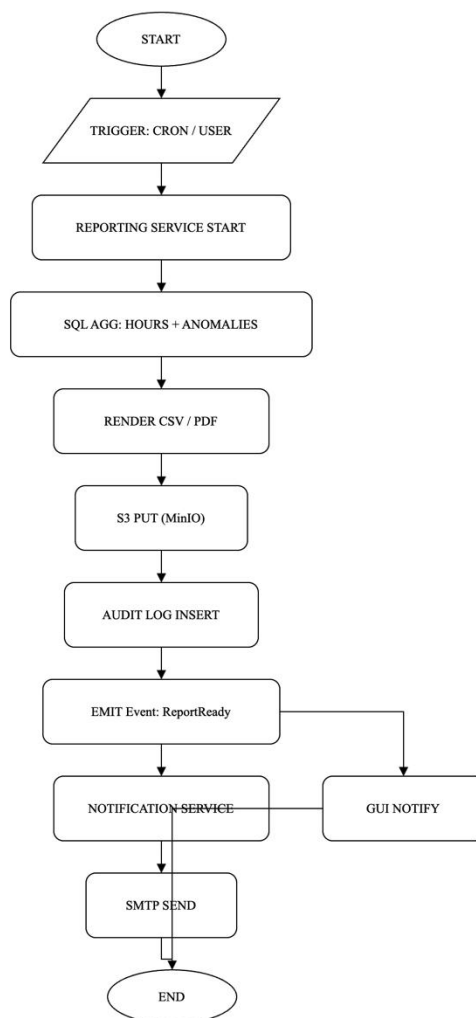

Рис. 3.14 – Блок-схема алгоритму формування та відправлення звіту

Сервіс запускається за розкладом або користувацьким запитом, виконує SQL-агрегацію з таблиць `timesheet_entries` та `anomalies`, формує CSV/PDF-файли і зберігає їх у сховищі S3/MinIO. Далі створюється подія `ReportReady`, яка ініціює відправлення повідомлення через `Notification Service` та SMTP-сервер. Код листингу 3.15 реалізує взаємодію з S3-сховищем, механізмом аудиту та електронною поштою, забезпечуючи замкнутий цикл генерації та розповсюдження аналітичної звітності [3].

```

import csv, io, smtplib
from email.message import EmailMessage
from app.db import db, save_audit_log
from app.s3 import s3_upload
from app.events import publish_event

def generate_report(department: str):
    rows = db.fetch_all("""
        SELECT u.email, SUM(EXTRACT(EPOCH FROM (e.check_out - e.check_in))/3600) AS total_hours
        FROM users u
        JOIN timesheets t ON t.user_id = u.id
        JOIN timesheet_entries e ON e.timesheet_id = t.id
        WHERE u.department = %s AND t.period = CURRENT_DATE
        GROUP BY u.email
    """, (department,))

    buffer = io.StringIO()
    writer = csv.writer(buffer)
    writer.writerow(["Employee", "Total Hours"])
    writer.writerows([r["email"], r["total_hours"]] for r in rows)

    s3_path = s3_upload(buffer.getvalue().encode(), f"reports/{department}.csv")
    save_audit_log(None, action="REPORT_GENERATED", metadata={"path": s3_path})
    publish_event("ReportReady", {"path": s3_path, "department": department})
    send_email_report(department, s3_path)

def send_email_report(department, s3_path):
    msg = EmailMessage()
    msg["Subject"] = f"Daily Report for {department}"
    msg["From"] = "noreply@system.local"
    msg["To"] = "hr@company.com"
    msg.set_content(f"Report ready: {s3_path}")
    with smtplib.SMTP("smtp.company.com") as s:
        s.send_message(msg)

```

Рис. 3.15 – Фрагмент Python-коду сервісу генерації звіту

У таблиці 3.4 наведено узагальнення основних алгоритмічних модулів системи та їх призначення, що дозволяє простежити логічну послідовність виконання та інформаційні потоки між модулями.

Таблиця 3.4

Алгоритмічні модулі та їх функціональне призначення

№	Назва алгоритму	Призначення	Основні сервіси / таблиці
1	Авторизація користувача (OIDC)	Перевірка ідентичності та створення сесії на основі JWT-токенів	users, audit_logs, OIDC Provider
2	Реєстрація Check-in / Check-out	Фіксація подій робочого дня, виявлення аномалій	timesheets, timesheet_entries, anomalies, Redis
3	Формування звіту	Агрегація даних та генерація аналітичних файлів	timesheet_entries, anomalies, audit_logs, S3 / SMTP

Побудована алгоритмічна архітектура дозволяє забезпечити цілісний життєвий цикл даних у системі - від автентифікації користувача та запису подій до автоматичного створення та доставки аналітичних зведень. Інтеграція між сервісами через єдині інтерфейси REST і подієві механізми забезпечує високу надійність і масштабованість рішення, а реалізація на мові Python з використанням асинхронних парадигм дає можливість досягти оптимальної продуктивності при мінімальному споживанні ресурсів [4].

4 ПРОГРАМНА РЕАЛІЗАЦІЯ І ТЕСТУВАННЯ СИСТЕМИ

4.1 План тестування програмних модулів та методика оцінювання результатів

Тестування інтелектуальної системи обліку робочих годин виконується з метою перевірки коректності роботи основних програмних модулів, стабільності взаємодії між клієнтською частиною, API-рівнем, базою даних, кешем, чергами задач і зовнішніми сервісами. Оскільки система реалізує облік робочих подій, авторизацію користувачів, формування табелів, обробку заявок, аналіз аномалій, нотифікації та аудит, тестування має охоплювати як окремі функції, так і повні бізнес-сценарії роботи.

План тестування сформовано відповідно до архітектури системи, що передбачає використання PyQt6 для графічного інтерфейсу, FastAPI для серверної частини, PostgreSQL як основної бази даних, Redis для кешування, Celery для асинхронної обробки подій, а також JWT/OIDC і RBAC для автентифікації та розмежування прав доступу. Основна увага приділяється перевірці достовірності фіксації робочого часу, правильності побудови табелів, коректності застосування трудових політик і надійності збереження журналів дій користувачів.

Тестування проводиться за такими напрямками: модульне, інтеграційне, функціональне, інтерфейсне, безпекове, продуктивнісне та регресійне. Модульне тестування використовується для перевірки окремих компонентів без залежності від інших частин системи. Інтеграційне тестування дає змогу оцінити правильність обміну даними між GUI, API, базою даних, Redis і Celery. Функціональне тестування перевіряє відповідність системи вимогам, сформульованим у першому розділі. Безпекове тестування спрямоване на перевірку авторизації, ролей доступу, захисту токенів і журналювання критичних дій.

Таблиця 4.1

План тестування програмних модулів системи

№	Модуль системи	Мета тестування	Основні перевірки	Очікуваний результат
1	Модуль авторизації	Перевірити вхід користувача та обробку токенів	Вхід за коректними/некоректними даними, перевірка JWT, завершення сесії	Користувач отримує доступ лише після успішної автентифікації
2	Модуль RBAC	Перевірити розмежування прав доступу	Доступ працівника, менеджера, HR і адміністратора до різних функцій	Кожна роль бачить лише дозволені функції
3	Модуль check-in/check-out	Перевірити фіксацію початку й завершення роботи	Створення події початку зміни, завершення зміни, повторний check-in	Події зберігаються коректно, дублікати блокуються
4	Модуль табелів	Перевірити формування обліку робочого часу	Розрахунок тривалості роботи, перерв, запізнень, відхилень	Табель формується відповідно до політик підприємства
5	Модуль заявок	Перевірити обробку заявок на відпустку, відгул і понаднормові	Створення, редагування, погодження, відхилення заявки	Статус заявки змінюється коректно
6	Модуль політик	Перевірити застосування правил робочого часу	Перевірка тривалості зміни, допустимих відхилень, понаднормових	Система правильно визначає порушення політик
7	Модуль аномалій	Перевірити виявлення нестандартних ситуацій	Пропуск check-out, дублювання подій, перевищення норми часу	Аномалія створюється та відображається в системі
8	Модуль звітності	Перевірити генерацію звітів і табелів	Формування звіту за день, тиждень, місяць, експорт даних	Звіт містить повні та правильні дані
9	Модуль нотифікацій	Перевірити надсилання повідомлень	Повідомлення про заявку, аномалію, завершення звіту	Користувач отримує відповідне сповіщення
10	Модуль аудиту	Перевірити журналювання дій	Запис входу, зміни політик, погодження заявок, помилок	У журналі зберігаються всі важливі дії

Методика оцінювання результатів передбачає порівняння фактичної поведінки системи з очікуваною. Для кожного тестового сценарію визначаються вхідні дані, послідовність дій, очікуваний результат, фактичний результат і статус виконання. Сценарій вважається успішним, якщо система виконує дію без критичних помилок, зберігає дані у правильному форматі, не порушує обмежень доступу та забезпечує коректне відображення результатів у клієнтському інтерфейсі.

Таблиця 4.2

Критерії оцінювання результатів тестування

Критерій	Метод перевірки	Допустиме значення
Коректність функцій	Порівняння фактичного й очікуваного результату	100 % критичних сценаріїв мають виконуватися без помилок
Час відповіді API	Вимірювання часу виконання запитів	До 500 мс для типових операцій
Цілісність даних	Перевірка записів у PostgreSQL	Відсутність дублювання та порушення зовнішніх ключів
Стабільність GUI	Перевірка роботи форм PyQt6	Відсутність зависань і аварійного завершення
Безпека доступу	Перевірка JWT, RBAC і ролей	Користувач не має доступу до заборонених функцій
Обробка помилок	Введення некоректних даних	Система показує зрозуміле повідомлення та не втрачає дані
Журналювання	Перевірка audit logs	Критичні дії фіксуються в журналі
Продуктивність	Навантажувальне тестування	Стабільна робота при одночасній роботі багатьох користувачів

Окремо перевіряється робота системи в граничних ситуаціях: повторна спроба check-in протягом активної зміни, відсутність завершення робочого дня, спроба доступу до адміністративних функцій без відповідної ролі, створення заявки з некоректним періодом, втрата з'єднання з API або тимчасова недоступність кешу Redis. У таких випадках система повинна не завершувати роботу аварійно, а формувати повідомлення про помилку, зберігати поточний стан і записувати подію в журнал аудиту.

Для перевірки серверної частини доцільно використовувати автоматизовані тести FastAPI з тестовою базою даних, які охоплюють маршрути авторизації,

обліку часу, заявок, політик, звітів і нотифікацій. Для клієнтської частини PyQt6 виконується ручне та сценарне тестування основних форм: вікна входу, панелі працівника, панелі менеджера, HR-модуля, адміністративного блоку, журналу подій і сторінки звітності. Для перевірки асинхронних операцій тестується робота Celery-задач: генерація звітів, створення сповіщень, обробка аномалій і запис службових подій.

Результати тестування фіксуються у вигляді тестових протоколів, де зазначаються назва сценарію, модуль, вхідні дані, очікуваний результат, фактичний результат і статус виконання. Такий підхід дозволяє не лише підтвердити працездатність системи, а й виявити слабкі місця реалізації, які потребують доопрацювання перед розгортанням у реальному середовищі підприємства.

Отже, запропонований план тестування охоплює всі ключові програмні модулі інтелектуальної системи обліку робочих годин і забезпечує комплексну перевірку її функціональності, продуктивності, безпеки та стійкості до помилок. Методика оцінювання результатів дає змогу об'єктивно визначити відповідність реалізованої системи вимогам, сформульованим на етапі системного аналізу та проєктування.

4.2 Тестування функціональних сценаріїв та інтерфейсних модулів системи

Тестування системи виконувалося для перевірки працездатності основних інтерфейсних модулів інтелектуальної системи обліку робочих годин. Основна увага приділялась не лише відкриттю вікон застосунку, а й перевірці повних користувацьких сценаріїв: входу до системи, перегляду командної аналітики, фіксації робочого дня, створення задач, подання заявок, аналізу аномалій, формування звітів, керування користувачами, політиками та аудитом.

Першим етапом перевірено модуль авторизації. Вікно входу містить поля введення email і пароля, демонстраційні облікові записи, кнопку входу та блок

створення нового користувача. Перевірка показала, що система коректно приймає дані адміністратора та звичайного користувача, після чого відкриває робоче середовище відповідно до ролі. Також перевірено введення некоректного пароля: у такому випадку доступ не надається, а користувач залишається на формі входу. Інтерфейс авторизації показано на рисунку 4.1.

The image shows a mobile application interface for system authentication. At the top, the title "Вхід до системи" (Login to the system) is displayed in bold. Below it, demo credentials are listed: "Демо: admin@example.com / admin12345, user@example.com / user12345". The login section includes a text input field containing "admin@example.com", a password input field with masked characters "*****", and a blue "Увійти" (Login) button. Below the login section, there is a link "СТВОРИТИ НОВОГО КОРИСТУВАЧА" (Create new user). The registration section contains four text input fields labeled "ПІБ" (Full Name), "Email", "Пароль" (Password), and "Розробка" (Development), followed by a light blue "Зареєструвати" (Register) button.

Рис. 4.1 Вікно входу до інтелектуальної системи обліку робочих годин

Після успішної авторизації було протестовано головну панель керування. У режимі адміністратора система відображає командний пульс, поточну дату, вибір ролі перегляду, показники робочого часу, фокусу, перерв і кількості аномалій. Також відображається індекс стабільності дня, графік робочих хвилин за останні сім днів і таблиця стану команди. Перевірка підтвердила, що дані на картках, графіках і в таблиці узгоджені між собою та оновлюються відповідно до

вибраного користувача або ролі перегляду. Загальний вигляд командного пульсу наведено на рис. 4.2.

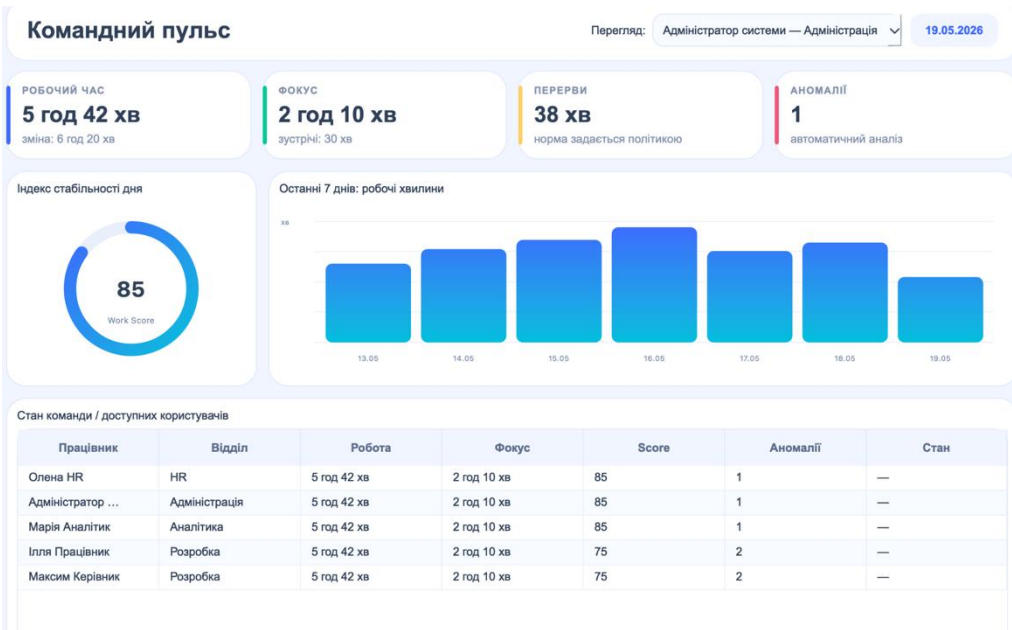

Рис. 4.2 Головна панель моніторингу робочого часу та стану команди

Окремо протестовано модуль фіксації робочого дня, який забезпечує виконання основних операцій обліку часу: початок робочого дня, завершення робочого дня, старт і завершення перерви, старт і завершення фокусного режиму. У центральній частині модуля відображається жива стрічка робочого дня з часовими відрізками SHIFT, FOCUS, MEETING, BREAK і CALL. Це дає змогу візуально перевірити, як система інтерпретує різні типи активності протягом доби. Модуль також містить блок швидкого додавання активності та план дня, що дозволяє фіксувати короткі службові події без переходу до інших вікон. Результат тестування модуля наведено на рис. 4.3.

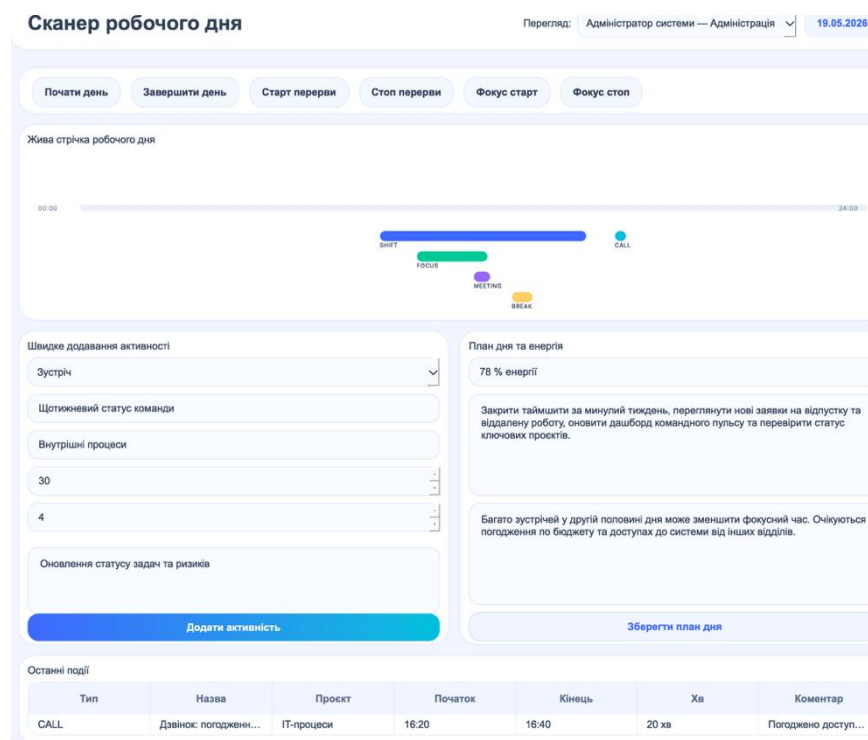

Рис. 4.3 Модуль сканера робочого дня та фіксації активностей користувача

Наступним етапом було перевірено модуль проєктів і задач. У лівій частині інтерфейсу реалізовано форму створення нової задачі із зазначенням назви, проєкту, пріоритету, планової оцінки та дедлайну. У правій частині розміщено канбан-реєстр задач із полями ID, назва, проєкт, пріоритет, статус, оцінка, витрачений час і дедлайн. Під час тестування було перевірено створення задачі, зміну статусу, внесення фактично витраченого часу та оновлення вибраного запису. Система коректно відображає задачі з різними статусами: `todo`, `in_progress`, `review`, `done`, що підтверджує працездатність модуля керування роботою. Вигляд цього модуля подано на рисунку 4.4.

Проекти та задачі

Перегляд: Адміністратор системи — Адміністрація

19.05.2026

Нова задача

Підготовка таблиця за травень

Облік часу

high

90 хв

22.05.26

Створити задачу

Канбан-реєстр задач

ID	Назва	Проект	Пріоритет	Статус	Оцінка	Витрачено	Дедлайн
6	Очистка ...	Адміністр...	low	done	45 хв	45 хв	2026-05-05
2	Перевірка...	HR	medium	done	30 хв	30 хв	2026-05-06
1	Підготовк...	Облік часу	high	in_progress	1 год 30 хв	35 хв	2026-05-09
5	Експорт ...	Звіти	low	in_progress	1 год 00 хв	20 хв	2026-05-10
3	Оновленн...	Політики	high	review	2 год 00 хв	1 год 15 хв	2026-05-08
4	Дашборд ...	Аналітика	medium	todo	3 год 00 хв	0 хв	2026-05-12

todo

0 хв

Оновити вибрану

Рис. 4.4 – Модуль керування проектами та задачами

Модуль заявок і погоджень перевірявся на сценаріях подання заявки на відпустку, понаднормову роботу, дистанційний режим і корекцію робочого часу. Інтерфейс містить поля вибору типу заявки, дат початку й завершення, тривалості в хвилинах і причини. Журнал заявок відображає працівника, тип, період, кількість хвилин, статус, причину та рішення. Додатково реалізовано кнопки погодження й відхилення заявки. Під час перевірки підтверджено, що нова заявка додається до журналу зі статусом *pending*, а після обробки керівником змінює стан на *approved* або *rejected*. Модуль заявок показано на рисунку 4.5.

Заявки й погодження Перегляд: Адміністратор системи — Адміністрація 19.05.2026

leave 19.05.26 21.05.26 480 хв Планова відпустка, сімейні обставини Подати заявку

Журнал заявок

ID	Працівник	Тип	Від	До	Хв	Статус	Причина	Рішення
11	Ілля Працівник	leave	2026-05-21	2026-05-21	480	pending	Сімейні ...	
12	Марія Аналітик	overtime	2026-05-18	2026-05-18	120	approved	Підготовка ...	Погоджено ...
13	Олена HR	remote	2026-05-19	2026-05-19	480	approved	Робота з дому	Погоджено HR
14	Максим ...	correction	2026-05-17	2026-05-17	30	rejected	Корекція che...	Недостатньо ...
15	Адміністрато...	leave	2026-05-25	2026-05-26	960	draft	Коротка ...	
6	Ілля Працівник	leave	2026-05-09	2026-05-09	480	pending	Сімейні ...	
7	Марія Аналітик	overtime	2026-05-06	2026-05-06	120	approved	Підготовка ...	Погоджено ...
8	Олена HR	remote	2026-05-07	2026-05-07	480	approved	Робота з дому	Погоджено HR
9	Максим ...	correction	2026-05-05	2026-05-05	30	rejected	Корекція che...	Недостатньо ...
10	Адміністрато...	leave	2026-05-13	2026-05-14	960	draft	Коротка ...	
1	Ілля Працівник	leave	2026-05-08	2026-05-08	480	pending	Сімейні ...	
2	Марія Аналітик	overtime	2026-05-05	2026-05-05	120	approved	Підготовка ...	Погоджено ...
3	Олена HR	remote	2026-05-06	2026-05-06	480	approved	Робота з дому	Погоджено HR
4	Максим ...	correction	2026-05-04	2026-05-04	30	rejected	Корекція che...	Недостатньо ...
5	Адміністрато...	leave	2026-05-12	2026-05-13	960	draft	Коротка ...	

Погоджено за умови передачі активних задач. Погодити Відхилити

Рис. 4.5 – Модуль подання, перегляду та погодження заявок

Важливою частиною системи є модуль аномалій та рекомендацій. Під час тестування перевірено виявлення недостатньої тривалості робочого дня, коли фактично нараховано 342 хвилини з нормативних 480 хвилин. Система сформувала попередження рівня `WARNING` і відобразила його в блоці аномалій. Окремо перевірено рекомендаційний блок TimeFlow, який формує короткий висновок щодо поточного режиму роботи та показує Work Score. У тестовому сценарії система визначила поточний Work Score на рівні 85/100 і побудувала графік його динаміки. Результат перевірки наведено на рис. 4.6.

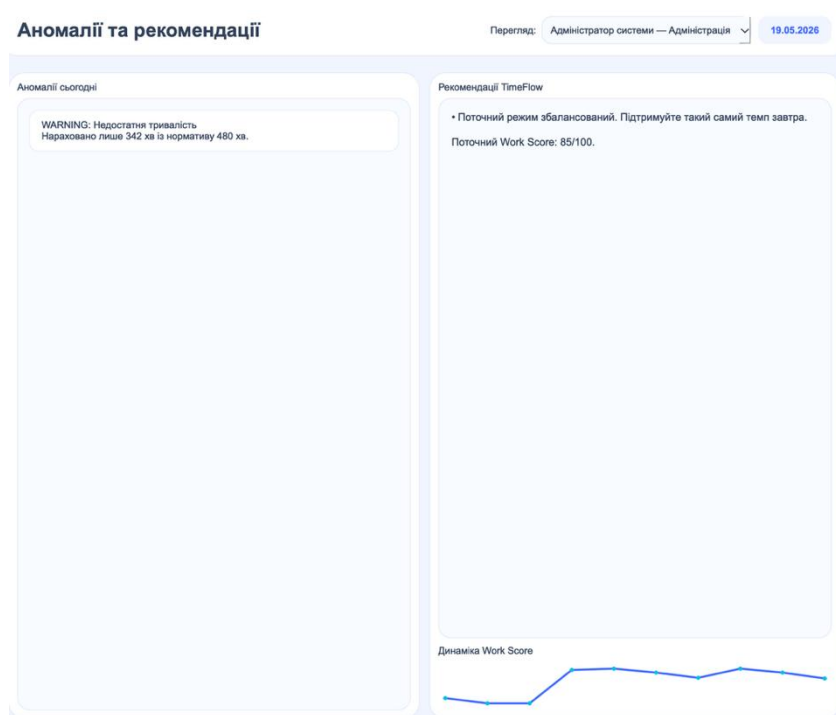

Рис. 4.6 Вікно аналізу аномалій, рекомендацій і динаміки Work Score

Модуль аналітичних звітів тестувався шляхом вибору періоду з 12.05.2026 до 19.05.2026, побудови графіка та перевірки табличних даних. Система відображає робочий час, фокусний час, перерви, зустрічі, індекс Score та кількість аномалій за кожен день. Також перевірено наявність кнопок експорту у формати CSV і HTML. Результати показали, що модуль коректно формує аналітичну вибірку за період, відображає її у вигляді графіка та таблиці, а також готує дані для подальшого експорту. Інтерфейс звітності наведено на рисунку 4.7.

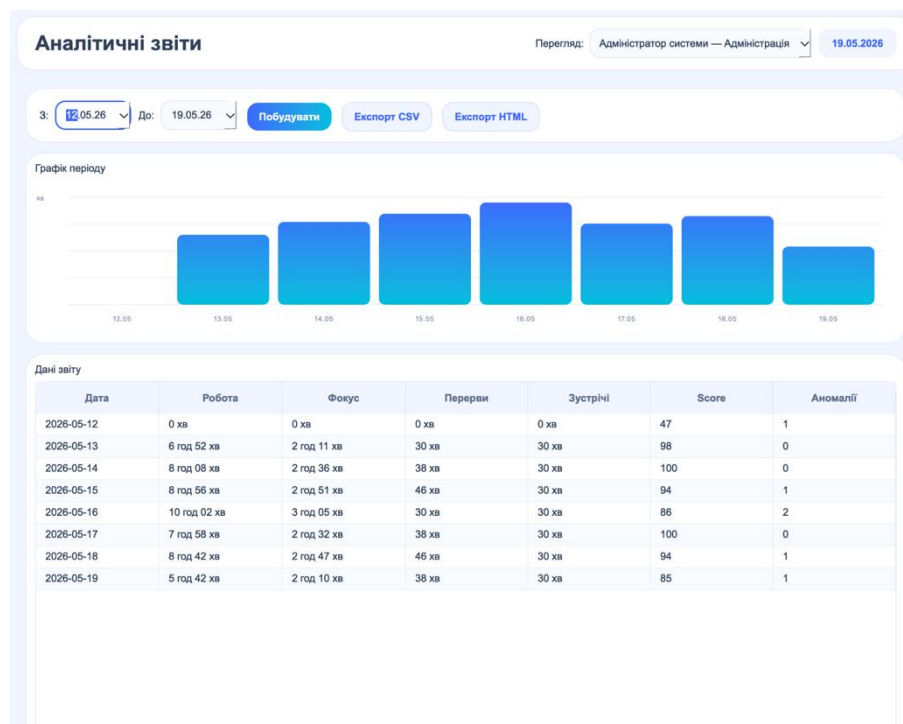

Рис. 4.7 – Модуль аналітичних звітів за вибраний період

Завершальним етапом перевірено адміністративний модуль користувачів, політик і аудиту. У верхній частині відображено перелік користувачів із полями ID, ПІБ, email, роль, відділ, посада та статус. Нижче розташовано елементи оновлення ролі, статусу, відділу й посади користувача. Окремий блок містить політики робочого часу для різних відділів: HR, адміністрація, аналітика. Для кожної політики зазначено старт, завершення, норму робочого дня, тривалість перерви, фокусного часу та поріг overtime. У нижній частині розміщено журнал аудиту, де фіксуються вхід користувача, системні події та службові зміни. Перевірка підтвердила, що адміністратор має доступ до службових даних, а критичні дії записуються в audit-журнал. Вікно адміністрування показано на рис. 4.8.

Користувачі та політики Перегляд: Адміністратор системи — Адміністрація 19.05.2026

Користувачі

ID	ПІБ	Email	Роль	Відділ	Посада	Статус
2	Олена HR	hr@example.com	hr	HR	HR Business Partner	active
1	Адміністратор ...	admin@example.com	admin	Адміністрація	System Owner	active
5	Марія Аналітик	analyst@example.c...	employee	Аналітика	BI Analyst	active
4	Ілля Працівник	user@example.com	employee	Розробка	Python Developer	active
3	Максим Керівник	manager@example....	manager	Розробка	Team Lead	active

employee active Відділ Посада [Оновити користувача](#)

Політики робочого часу

ID	Назва	Відділ	Старт	Кінець	Норма	Перерва	Фокус	Overtime
2	HR стандарт	HR	09:00	18:00	8 год 00 хв	1 год 00 хв	1 год 30 хв	9 год 00 хв
3	Адміністрація	Адміністрація	09:00	18:00	8 год 00 хв	1 год 00 хв	1 год 00 хв	9 год 00 хв
4	Аналітика	Аналітика	10:00	19:00	8 год 00 хв	1 год 10 хв	2 год 00 хв	9 год 00 хв

Аудит

Час	Користувач	Дія	Об'єкт	Деталі
2026-05-19 08:46:24	Адміністратор системи	LOGIN	session:	Успішний вхід
2026-05-07 08:34:00	Адміністратор системи	LOGIN	session:	Успішний вхід
2026-05-06 13:08:20	Адміністратор системи	LOGIN	session:	Успішний вхід
2026-05-06 13:08:18	system	DEMO_SEED_RICH	system:	Оновлено наповнені ...

Рис. 4.8 Адміністративний модуль користувачів, політик і аудиту

Для узагальнення результатів тестування основних функціональних сценаріїв сформовано таблицю 4.3.

Таблиця 4.3

Результати тестування основних функціональних сценаріїв системи

№	Сценарій тестування	Вхідні дані / дія	Очікуваний результат	Фактичний результат	Статус
1	Вхід адміністратора	admin@example.com , пароль адміністратора	Відкриття системи з правами адміністратора	Відкрито командний пульс адміністратора	Виконано
2	Вхід звичайного користувача	user@example.com, пароль користувача	Відкриття системи з обмеженим доступом	Користувач отримує доступ до власних функцій	Виконано
3	Перегляд головної панелі	Вибір ролі перегляду	Виведення карток, графіка та таблиці команди	Дані відображено коректно	Виконано
4	Початок робочого дня	Натискання «Почати день»	Створення події SHIFT	Подія відображається у стрічці дня	Виконано
5	Перерва	«Старт перерви» / «Стоп перерви»	Фіксація перерви в таймлайні	Перерва відображається як BREAK	Виконано

Під час тестування також оцінювалася зручність інтерфейсу. Вікна мають єдиний візуальний стиль: світлий фон, заокруглені блоки, чіткі таблиці, акцентні кнопки та зрозумілу ієрархію заголовків. Це дозволяє швидко переходити між основними модулями без додаткового навчання користувача. Табличні представлення зручні для HR-персоналу й адміністратора, а графіки та індикатори дають змогу керівнику швидко оцінити стан робочого дня або команди.

За результатами тестування встановлено, що система виконує основні функціональні вимоги: забезпечує авторизацію, фіксацію робочих подій, ведення задач, подання та погодження заявок, аналіз аномалій, побудову звітів, керування користувачами, політиками й аудитом. Виявлені недоліки мають некритичний характер і стосуються переважно відображення довгих текстових значень у таблицях, які скорочуються для збереження компактності інтерфейсу. Це не впливає на логіку роботи системи та може бути усунено шляхом додавання підказок або розширення окремих колонок.

Отже, проведене тестування підтвердило працездатність програмної реалізації інтелектуальної системи обліку робочих годин. Реалізовані модулі відповідають функціональним сценаріям, визначеним на етапі системного аналізу, а інтерфейс забезпечує зручну роботу для працівника, керівника, HR-спеціаліста та адміністратора.

4.3 Розгортання системи та склад інсталяційного пакету

Розгортання інтелектуальної системи обліку робочих годин передбачає встановлення клієнтської частини на робочому місці користувача та запуск серверних компонентів у локальній або корпоративній інфраструктурі підприємства. Система побудована за клієнт-серверним принципом: настільний застосунок PyQt6 відповідає за взаємодію з користувачем, серверна частина FastAPI обробляє запити, база даних PostgreSQL зберігає основну інформацію,

Redis використовується для кешування та черг, а Celery Worker виконує фонові задачі.

Загальну структуру розгортання системи подано на рисунку 4.9.

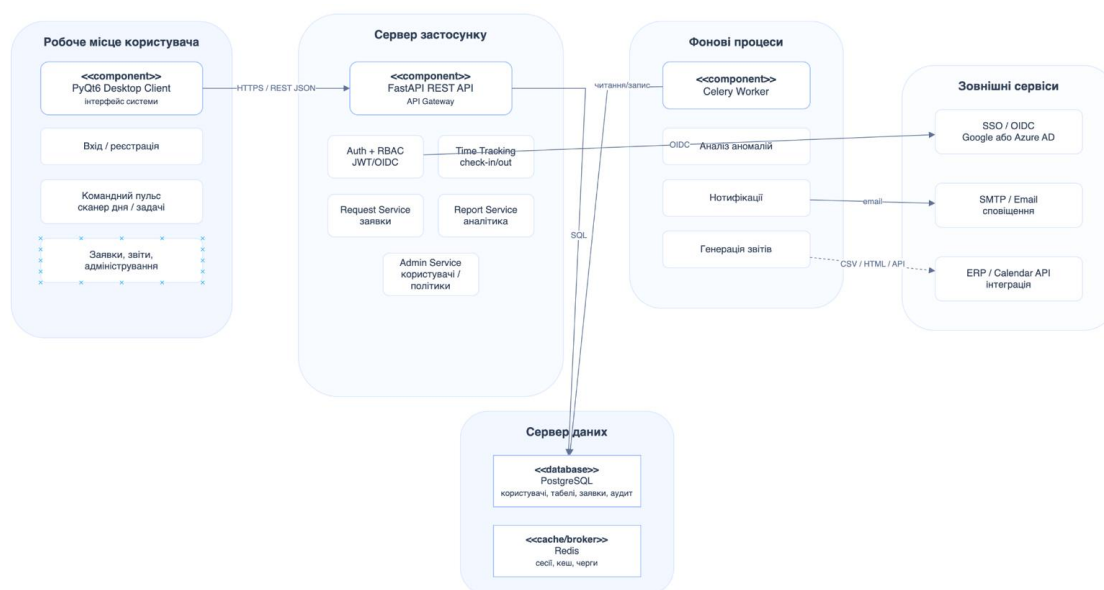

Рис. 4.9 Діаграма розгортання інтелектуальної системи обліку робочих годин

На діаграмі показано п'ять основних зон розгортання: робоче місце користувача, сервер застосунку, блок фонових процесів, сервер даних і зовнішні сервіси. Робоче місце користувача містить PyQt6 Desktop Client, через який виконуються вхід до системи, перегляд командного пульсу, фіксація робочого дня, робота із заявками, звітами та адміністративними функціями. Передавання даних між клієнтом і сервером здійснюється через HTTPS у форматі REST/JSON.

Сервер застосунку виконує роль центрального вузла обробки запитів. У його складі функціонують FastAPI REST API та внутрішні сервіси: Auth + RBAC, Time Tracking, Request Service, Report Service і Admin Service. Модуль Auth + RBAC відповідає за автентифікацію користувачів, перевірку JWT/OIDC-токенів і розмежування прав доступу. Модуль Time Tracking обробляє події check-in/check-out, початок і завершення перерв, фокусний режим та інші робочі активності. Request Service забезпечує створення, перегляд і погодження заявок, Report Service формує аналітичні звіти, а Admin Service використовується для керування користувачами, ролями, політиками та аудитом.

Окремо винесено блок фонових процесів, який містить Celery Worker. Він використовується для задач, що не повинні блокувати основний інтерфейс користувача: аналіз аномалій, надсилання нотифікацій, генерація звітів, підготовка CSV/HTML-файлів та синхронізація із зовнішніми сервісами. Такий підхід підвищує швидкодію системи, оскільки основний API не витрачає час на тривалі операції, а лише ставить задачу в чергу.

Сервер даних містить два ключові компоненти: PostgreSQL і Redis. PostgreSQL використовується як основне реляційне сховище, у якому зберігаються користувачі, профілі, ролі, таблиці, події робочого часу, заявки, політики, аномалії, сповіщення та записи аудиту. Redis виконує функції кешу та брокера повідомлень для Celery, зберігає тимчасові сесійні дані, службові стани й черги фонових задач.

Зовнішні сервіси використовуються для розширення функціональності системи. SSO/OIDC забезпечує інтеграцію з корпоративними обліковими записами, наприклад Google або Azure AD. SMTP/Email відповідає за надсилання повідомлень про заявки, аномалії та сформовані звіти. ERP/Calendar API використовується для експорту даних, синхронізації робочих подій і передавання звітності до корпоративних систем.

Таблиця 4.4

Основні компоненти розгортання системи

Компонент	Технологія	Призначення
Desktop Client	PyQt6	Графічний інтерфейс користувача
REST API	FastAPI	Обробка запитів клієнта та бізнес-логіки
Auth + RBAC	JWT/OIDC	Авторизація та розмежування доступу
Time Tracking	Python/FastAPI	Фіксація робочого часу та активностей
Request Service	Python/FastAPI	Обробка заявок і погоджень
Report Service	Python/FastAPI	Формування звітів та аналітики
Admin Service	Python/FastAPI	Керування користувачами, ролями й політиками
Celery Worker	Celery	Виконання фонових задач
Cache/Broker	Redis	Кешування, сесії та черги задач
Database	PostgreSQL	Основне сховище даних
External Services	SSO, SMTP, ERP API	Інтеграція з корпоративними сервісами

Інсталяційний пакет системи має містити всі необхідні файли для запуску клієнтської та серверної частини. Для зручності розгортання передбачено окремі директорії для клієнта, API, бази даних, конфігурацій, документації та тестових даних. Така структура дозволяє швидко встановити систему на робочій станції або сервері без ручного пошуку залежностей.

Таблиця 4.5

Склад інсталяційного пакету системи

Елемент пакету	Призначення
client/	Файли настільного PyQt6-застосунку
server/	Код FastAPI-сервера та бізнес-логіки
workers/	Фонові задачі Celery
database/	SQL-скрипти створення таблиць, індексів і початкових даних
config/	Конфігураційні файли системи
requirements.txt	Перелік Python-залежностей
docker-compose.yml	Опис контейнерів PostgreSQL, Redis, API та Celery
.env.example	Шаблон змінних середовища
README.md	Інструкція встановлення та запуску
tests/	Набір модульних та інтеграційних тестів
docs/	Технічна документація, опис API та структури БД
exports/	Каталог для сформованих CSV/HTML-звітів
logs/	Журнали роботи системи та службові події

Перед запуском системи необхідно налаштувати змінні середовища: параметри підключення до PostgreSQL, адресу Redis, секретний ключ JWT, параметри SMTP, URL SSO/OIDC-провайдера та режим запуску системи. Для демонстраційного або локального використання допускається запуск із тестовими обліковими записами адміністратора і користувача. Для промислового середовища необхідно змінити секретні ключі, увімкнути HTTPS, обмежити доступ до адміністративних маршрутів і налаштувати резервне копіювання бази даних.

Послідовність розгортання системи передбачає такі етапи: встановлення Python і залежностей, підготовка .env-файлу, запуск PostgreSQL та Redis, застосування SQL-міграцій, запуск FastAPI-сервера, запуск Celery Worker, перевірка доступності API та запуск клієнтського PyQt6-застосунку. У разі

використання Docker більшість цих дій автоматизується через `docker-compose.yml`, що спрощує перенесення системи між різними комп'ютерами або серверами.

Після розгортання виконується первинна перевірка працездатності: відкриття вікна входу, авторизація адміністратора, перегляд командного пульсу, створення тестової робочої події, подання заявки, формування звіту та перевірка появи запису в журналі аудиту. Якщо всі ці операції виконуються без помилок, система вважається готовою до експлуатації.

Отже, запропонована схема розгортання забезпечує чіткий поділ відповідальності між клієнтським інтерфейсом, серверною логікою, фоновими процесами, сховищем даних і зовнішніми сервісами. Інсталяційний пакет має достатній склад для локального запуску, тестування та подальшого впровадження системи в інфраструктуру підприємства. Такий підхід спрощує супровід програмного забезпечення, підвищує надійність роботи та дозволяє поступово масштабувати систему відповідно до кількості користувачів і обсягу робочих даних.

4.4 Висновки до четвертого розділу

У четвертому розділі було виконано опис програмної реалізації та тестування інтелектуальної системи обліку робочих годин. Основну увагу приділено перевірці працездатності реалізованих модулів, відповідності функціоналу встановленим вимогам, стабільності інтерфейсу, коректності обробки робочих подій, заявок, задач, аналітичних звітів, аномалій та адміністративних операцій.

Було сформовано план тестування програмних модулів, який охоплює перевірку авторизації, розмежування доступу за ролями, фіксацію `check-in/check-out`, облік перерв і фокусного часу, формування табелів, створення та погодження заявок, генерацію звітів, роботу модуля аномалій, нотифікацій, аудиту та адміністративного керування. Для оцінювання результатів визначено критерії

коректності, стабільності, швидкодії, безпеки, цілісності даних і зручності використання інтерфейсу.

Під час тестування інтерфейсних модулів підтверджено, що система коректно виконує основні користувацькі сценарії. Модуль входу забезпечує авторизацію користувачів і доступ до системи відповідно до ролі. Головна панель відображає ключові показники робочого дня, командний стан, індекс стабільності та графіки активності. Модуль сканера робочого дня дозволяє фіксувати початок і завершення зміни, перерви, зустрічі, дзвінки та фокусний режим. Модуль проєктів і задач забезпечує створення, перегляд та оновлення задач, а модуль заявок підтримує подання, погодження й відхилення запитів.

Окремо перевірено роботу аналітичних функцій системи. Модуль аномалій виявляє відхилення від установлених політик робочого часу, зокрема недостатню тривалість робочого дня, перевищення норм або проблемні записи. Модуль рекомендацій формує короткі підказки для покращення режиму роботи, а аналітичні звіти дозволяють переглядати динаміку робочого часу, фокусного часу, перерв, зустрічей, Work Score та кількості аномалій за вибраний період. Це підтверджує придатність системи не лише для обліку часу, а й для управлінського аналізу продуктивності.

Було розглянуто схему компонентного розгортання системи, яка передбачає поділ на робоче місце користувача, сервер застосунку, фонові процеси, сервер даних і зовнішні сервіси. Така структура забезпечує зрозуміле розмежування відповідальності між PyQt6-клієнтом, FastAPI API, PostgreSQL, Redis, Celery Worker та інтеграційними сервісами SSO/OIDC, SMTP і ERP/Calendar API. Запропонований склад інсталяційного пакету містить клієнтську частину, серверний код, фонові задачі, SQL-скрипти, конфігураційні файли, документацію, тести, журнали та засоби контейнеризованого запуску.

Результати тестування показали, що реалізована система відповідає основним функціональним вимогам, визначеним у попередніх розділах. Вона забезпечує автоматизований облік робочого часу, підтримку ролей користувачів, обробку заявок, ведення задач, аналіз аномалій, формування звітів,

адміністрування користувачів і політик, а також фіксацію службових дій у журналі аудиту. Виявлені недоліки не є критичними й переважно стосуються візуального відображення довгих значень у таблицях, що може бути доопрацьовано шляхом розширення колонок або додавання контекстних підказок.

Отже, у четвертому розділі підтверджено працездатність програмної реалізації інтелектуальної системи обліку робочих годин. Проведене тестування довело, що система може використовуватися для автоматизації контролю робочого часу, підтримки трудових політик, аналізу активності працівників і підготовки звітності. Запропонована архітектура розгортання та склад інсталяційного пакету створюють основу для подальшого впровадження, супроводу й масштабування системи в умовах підприємства.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі було розроблено інтелектуальну систему обліку робочих годин, призначену для автоматизації фіксації робочого часу, контролю трудових політик, обробки заявок, виявлення аномалій, формування аналітичних звітів і підтримки управлінських рішень у межах підприємства. Актуальність роботи зумовлена поширенням гібридного, дистанційного та змінного форматів зайнятості, за яких традиційні ручні або напівавтоматизовані засоби табелювання не забезпечують достатньої точності, прозорості й оперативності обліку.

У першому розділі було виконано системний аналіз предметної області. Розглянуто основні процеси обліку робочого часу: реєстрацію початку та завершення робочого дня, фіксацію перерв і фокусного часу, подання заявок, погодження відпусток і понаднормових, формування табелів, виявлення порушень та підготовку звітності. Проведений огляд існуючих рішень, зокрема Replicon, Clockify, QuickBooks Time і Apploye, показав, що більшість таких систем орієнтовані переважно на SaaS-модель, мають обмежений локальний режим роботи, недостатню гнучкість налаштування політик і не завжди підтримують розширений аналіз аномалій. Це підтвердило доцільність розробки власної системи з настільним клієнтом, API-рівнем, централізованою базою даних і підтримкою аналітичних функцій.

У межах моделювання предметної області було побудовано DFD-діаграму, UML-діаграму прецедентів, діаграму послідовності та діаграму активності. Ці моделі дали змогу формалізувати основні сценарії взаємодії користувачів із системою, визначити ролі працівника, керівника, HR-спеціаліста та адміністратора, а також описати логіку авторизації, обліку часу, обробки заявок і формування звітності. На основі проведеного аналізу сформовано функціональні, нефункціональні та технічні вимоги до системи, включаючи вимоги до продуктивності, безпеки, масштабованості, доступності, журналювання та інтеграції з корпоративними сервісами.

У другому розділі було спроектовано інформаційне та програмне забезпечення системи. Розроблено логічну модель даних у вигляді ER-діаграми, нормалізовану до третьої нормальної форми. Модель охоплює сутності користувачів, профілів, ролей, дозволів, табелів, записів робочого часу, заявок, політик, аномалій, сповіщень і журналу аудиту. Запропонована структура бази даних забезпечує цілісність даних, мінімізує дублювання та створює основу для подальшого масштабування системи.

Також було побудовано діаграму класів, кооперації, компонентну структуру та модель розгортання. У результаті визначено основні програмні модулі системи: модуль авторизації та RBAC, модуль обліку робочого часу, модуль заявок, модуль звітності, модуль аномалій, адміністративний модуль, модуль сповіщень і модуль аудиту. Такий поділ забезпечує зрозумілу структуру програмного забезпечення, спрощує супровід коду та дозволяє розширювати систему без повної перебудови її архітектури.

У третьому розділі було обґрунтовано вибір технологічного стеку та описано програмну реалізацію системи. Як основну мову програмування обрано Python, що забезпечує швидку розробку бізнес-логіки, роботу з базами даних, API, тестами та аналітичними модулями. Для створення графічного інтерфейсу використано PyQt6, що дозволило реалізувати повноцінний настільний застосунок із вікнами авторизації, командним пульсом, сканером робочого дня, модулями задач, заявок, звітів, аномалій та адміністрування. Для серверної частини обрано FastAPI, який забезпечує побудову REST API, автоматичну OpenAPI-документацію та зручну інтеграцію з іншими сервісами.

Для зберігання даних використано PostgreSQL, для локального режиму передбачено SQLite, для кешування та черг - Redis, а для фонової обробки задач - Celery. Безпекова частина системи базується на JWT/OIDC та RBAC, що дозволяє реалізувати захищену автентифікацію й розмежування доступу за ролями. Такий стек є технічно обґрунтованим, оскільки поєднує кросплатформеність, надійність, масштабованість і можливість подальшої інтеграції з ERP, календарями, SMTP-серверами та корпоративними системами єдиного входу.

У четвертому розділі було виконано тестування системи та описано її розгортання. Сформовано план тестування програмних модулів, який охоплює авторизацію, контроль доступу, check-in/check-out, облік перерв, фокусного часу, створення задач, подання та погодження заявок, аналіз аномалій, формування звітів, адміністрування користувачів, політик і аудит. За результатами перевірки встановлено, що реалізована система коректно виконує основні функціональні сценарії, відображає дані в інтерфейсі, зберігає службові події та забезпечує зручну роботу для різних категорій користувачів.

Було протестовано ключові інтерфейсні модулі: вікно входу, командний пульс, сканер робочого дня, модуль проєктів і задач, модуль заявок, модуль аномалій і рекомендацій, аналітичні звіти та адміністративну панель. Перевірка підтвердила, що система дозволяє реєструвати робочі події, аналізувати активність, створювати й оновлювати задачі, подавати заявки, виявляти відхилення від політик, формувати звіти та переглядати журнал аудиту. Виявлені недоліки мають некритичний характер і можуть бути усунені під час подальшого вдосконалення інтерфейсу.

Розроблена схема компонентного розгортання передбачає поділ системи на робоче місце користувача, сервер застосунку, фонові процеси, сервер даних і зовнішні сервіси. Така структура забезпечує логічне розмежування відповідальності між PyQt6-клієнтом, FastAPI-сервером, PostgreSQL, Redis, Celery Worker та інтеграційними сервісами. Запропонований склад інсталяційного пакету містить клієнтську частину, серверний код, SQL-скрипти, конфігураційні файли, документацію, тести, журнали та засоби контейнеризованого запуску, що створює основу для подальшого впровадження системи.

Отже, мету кваліфікаційної роботи досягнуто. У результаті виконання роботи спроектовано та реалізовано інтелектуальну систему обліку робочих годин, яка забезпечує автоматизацію контролю робочого часу, підтримку трудових політик, обробку заявок, аналіз аномалій, формування звітності та адміністрування користувачів. Практична цінність розробки полягає в можливості використання системи для підвищення прозорості обліку робочого часу,

зменшення кількості ручних операцій, покращення контролю дисципліни та підтримки управлінської аналітики на підприємстві. Подальший розвиток системи може бути спрямований на створення вебверсії, мобільного клієнта, розширення ML-модуля аналізу поведінкових аномалій, інтеграцію з додатковими ERP-системами та впровадження розширеної аналітики продуктивності персоналу.

Робота пройшла апробацію. За її результатами було опубліковано наступні тези доповідей:

1. Дудай І.В, Соляник Л.О.

Інформаційна система оптимізації розподілу робочого часу з використанням машинного навчання. Всеукраїнська науково-технічна конференція "Виклик та рішення в програмній інженерії". листопада 2025 року, Київ, Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій. Збірник тез. - К.: ДУІКТ, 2025, С.273 -277

2. Дудай І.В, Соляник Л.О.

Розробка програмного забезпечення для оптимізації розподілу робочого часу з використанням UML-діаграм. IX Всеукраїнська студентська конференція «Науковий простір: аналіз, сучасний стан, тренди та перспективи». червня 2026 року, Київ. *(Подано до друку)*

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Кодекс законів про працю України : Кодекс України від 10.12.1971 № 322-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/322-08>
2. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2297-17>
3. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 № 851-IV // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/851-15>
4. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України : Закон України від 05.10.2017 № 2163-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2163-19>
5. ISO/IEC/IEEE 29148:2011. Systems and software engineering — Life cycle processes — Requirements engineering. URL: <https://www.iso.org/standard/45171.html>
6. ISO/IEC 25010:2023. Systems and software engineering — Systems and software Quality Requirements and Evaluation (SQuaRE) — Product quality model. URL: <https://www.iso.org/standard/78176.html>
7. Unified Modeling Language, Version 2.5.1 / Object Management Group. URL: <https://www.omg.org/spec/UML/2.5.1/About-UML>
8. Business Process Model and Notation, Version 2.0.2 / Object Management Group. URL: <https://www.omg.org/spec/BPMN/2.0.2/About-BPMN>
9. OpenAPI Specification. Version 3.1.0 / OpenAPI Initiative. URL: <https://swagger.io/specification/>
10. Jones M., Bradley J., Sakimura N. RFC 7519: JSON Web Token (JWT) / Internet Engineering Task Force. URL: <https://datatracker.ietf.org/doc/html/rfc7519>

11. Sakimura N., Bradley J., Jones M., de Medeiros B., Mortimore C. OpenID Connect Core 1.0 incorporating errata set 2. URL: https://openid.net/specs/openid-connect-core-1_0.html
12. OWASP Top Ten Web Application Security Risks / Open Worldwide Application Security Project. URL: <https://owasp.org/www-project-top-ten/>
13. Python 3.11 Documentation / Python Software Foundation. URL: <https://docs.python.org/3.11/>
14. PyQt6 Documentation / Riverbank Computing. URL: <https://www.riverbankcomputing.com/static/Docs/PyQt6/>
15. PyQt Components / Riverbank Computing. URL: <https://riverbankcomputing.com/software/pyqt/intro>
16. Qt 6 Documentation / The Qt Company. URL: <https://doc.qt.io/qt-6/>
17. FastAPI Documentation / Sebastián Ramírez. URL: <https://fastapi.tiangolo.com/>
18. PostgreSQL Documentation / PostgreSQL Global Development Group. URL: <https://www.postgresql.org/docs/>
19. Redis Documentation / Redis Ltd. URL: <https://redis.io/docs/latest/>
20. Celery Documentation. Distributed Task Queue. URL: <https://docs.celeryq.dev/>
21. Docker Documentation / Docker Inc. URL: <https://docs.docker.com/>
22. Docker Compose Documentation / Docker Inc. URL: <https://docs.docker.com/compose/>
23. GitHub Actions Documentation / GitHub Inc. URL: <https://docs.github.com/actions>
24. SQLAlchemy Documentation. The Database Toolkit for Python. URL: <https://docs.sqlalchemy.org/>
25. Pydantic Documentation. Data validation using Python type hints. URL: <https://pydantic.dev/docs/>
26. Uvicorn Documentation. ASGI web server implementation for Python. URL: <https://www.uvicorn.org/>

27. pytest Documentation. URL: <https://docs.pytest.org/en/stable/>
28. Clockify. Time Tracking Software. URL: <https://clockify.me/>
29. Deltek Replicon. AI-Powered Time Tracking Software.
URL: <https://www.deltek.com/en/time-tracking/replicon>
30. QuickBooks Time. Employee Time Tracking Software / Intuit.
URL: <https://quickbooks.intuit.com/time-tracking/>
31. Apploye. Employee Productivity and Time Tracking Platform.
URL: <https://apploye.com/>
32. Sommerville I. Software Engineering. 10th ed. Boston : Pearson, 2015. 816 p.
33. Pressman R. S., Maxim B. R. Software Engineering: A Practitioner's Approach. 9th ed. New York : McGraw-Hill Education, 2020. 705 p.
34. Fowler M. UML Distilled: A Brief Guide to the Standard Object Modeling Language. 3rd ed. Boston : Addison-Wesley, 2003. 208 p.
35. Fowler M. Patterns of Enterprise Application Architecture. Boston : Addison-Wesley, 2002. 560 p.
36. Martin R. C. Clean Architecture: A Craftsman's Guide to Software Structure and Design. Boston : Prentice Hall, 2017. 432 p.
37. Richardson C. Microservices Patterns: With Examples in Java. Shelter Island : Manning Publications, 2018. 520 p.
38. Newman S. Building Microservices: Designing Fine-Grained Systems. 2nd ed. Sebastopol : O'Reilly Media, 2021. 616 p.
39. Kleppmann M. Designing Data-Intensive Applications: The Big Ideas Behind Reliable, Scalable, and Maintainable Systems. Sebastopol : O'Reilly Media, 2017. 616 p.
40. Beazley D., Jones B. K. Python Cookbook. 3rd ed. Sebastopol : O'Reilly Media, 2013. 706 p.

ДОДАТОК А

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ІНЖЕНЕРІЇ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

«Інформаційна система оптимізації розподілу робочого часу з використанням машинного навчання»

Виконав студент 4 курсу
групи ПД-42
Дудай Ілля Валентинович
Керівник роботи

старший викладач кафедри ІПЗ Гаманюк Ігор Михайлович
Київ – 2026

МЕТА, ОБ'ЄКТ ТА ПРЕДМЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ

Мета роботи: підвищення ефективності процесів обліку, контролю та аналізу робочого часу працівників підприємства за допомогою інтелектуальної інформаційної системи автоматизованої фіксації присутності, виявлення відхилень і підтримки корпоративних трудових політик.

Об'єкт дослідження: процеси організації обліку та аналізу робочого часу в умовах сучасного підприємства.

Предмет дослідження: інформаційні моделі, алгоритми й архітектурні рішення, що реалізують автоматизований контроль робочої активності, управління запитами та формування аналітичних звітів.

ЗАДАЧІ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

1. Дослідити особливості організації обліку, контролю та аналізу робочого часу працівників у сучасних підприємствах.
2. Проаналізувати існуючі програмні рішення для тайм-трекінгу, управління робочими сесіями та формування звітності, визначити їх сильні й слабкі сторони.
3. Сформулювати функціональні та нефункціональні вимоги до інформаційної системи оптимізації розподілу робочого часу.
4. Обґрунтувати вибір програмних засобів і технологій для реалізації системи обліку та аналізу робочого часу.
5. Спроекувати архітектуру програмної системи, структуру бази даних, ролі користувачів і сценарії взаємодії з додатком.
6. Реалізувати модулі авторизації, керування користувачами, обліку робочих сесій, задач, заявок, щоденних нотаток та журналу подій.
7. Реалізувати аналітичний модуль для обробки даних про активність користувачів, виявлення відхилень у робочому графіку та формування рекомендацій щодо оптимізації часу.
8. Провести тестування основних функціональних сценаріїв системи: входу користувача, обліку робочого часу, створення задач і заявок, перегляду аналітики, формування звітів та експорту даних.

3

АНАЛІЗ АНАЛОГІВ

Критерій	Replicon	Clockify	QuickBooks Time	Apploye	TimeFlow Zen
Архітектура	SaaS, корп.	SaaS	SaaS + Payroll	SaaS + Agent	Локальний клієнт + API
Авторизація	LDAP, OAuth2	Email / Google	Email / SSO	Email / Token	RBAC, захищений вхід
Політики часу	Гнучкі	Обмежені	Базові	Базові	Налаштовувані правила
Аналітика	Частково AI/ML	Базові звіти	Payroll-звіти	Активність команди	Аномалії та рекомендації
Заявки	Так	Частково	Так	Так	Заявки та погодження
Локальний режим	Ні	Ні	Ні	Ні	Так
Візуалізація	Web-dashboard	Web-UI	Web + Mobile	Web + Agent	Графіки та інтерактивні таблиці

4

ВИМОГИ ДО ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Функціональні вимоги

1. Check-in/Check-out: Реєстрація початку і завершення робочого дня
2. Автоматичний трекінг активності: Збір подій, дій та взаємодій користувача з системою
3. Подання заявок: Надсилання запитів на відпустку/відгул/зміщення графіку
4. Затвердження заявок: Керівник може погоджувати або відхиляти запити працівників
5. Генерація табелів і звітів: Побудова звітів по годинах, затримках, аномаліях
6. Нотифікації і нагадування: Автоматичне інформування через email/вбудовані канали
7. Інтеграція з ERP/Payroll/Календарями: Синхронізація з корпоративними інструментами
8. Аудит і журналювання: Запис усіх дій користувачів та адміністраторів

Нефункціональні вимоги

1. Продуктивність: Час обробки запиту ≤ 500 мс при 500 користувачах
2. Доступність: Рівень доступності системи $\geq 99.5\%$
3. Безпека: Захист відповідно до OWASP Top 10, JWT-автентифікація, RBAC
4. Масштабованість: Горизонтальне масштабування бекенду (контейнеризація)
5. Спостережуваність: Метрики Prometheus, структуроване логування
6. Портативність: Підтримка Windows, Linux, macOS
7. Відмовостійкість: Регулярне резервне копіювання БД
8. Інтероперабельність: REST API з OpenAPI

5

ПРОГРАМНІ ЗАСОБИ РЕАЛІЗАЦІЇ

Python 3.11 VS Python 3.10

Python

PyQt6

FastAPI / Uvicorn

PostgreSQL

PostgreSQL

SQLite

Redis

Celery

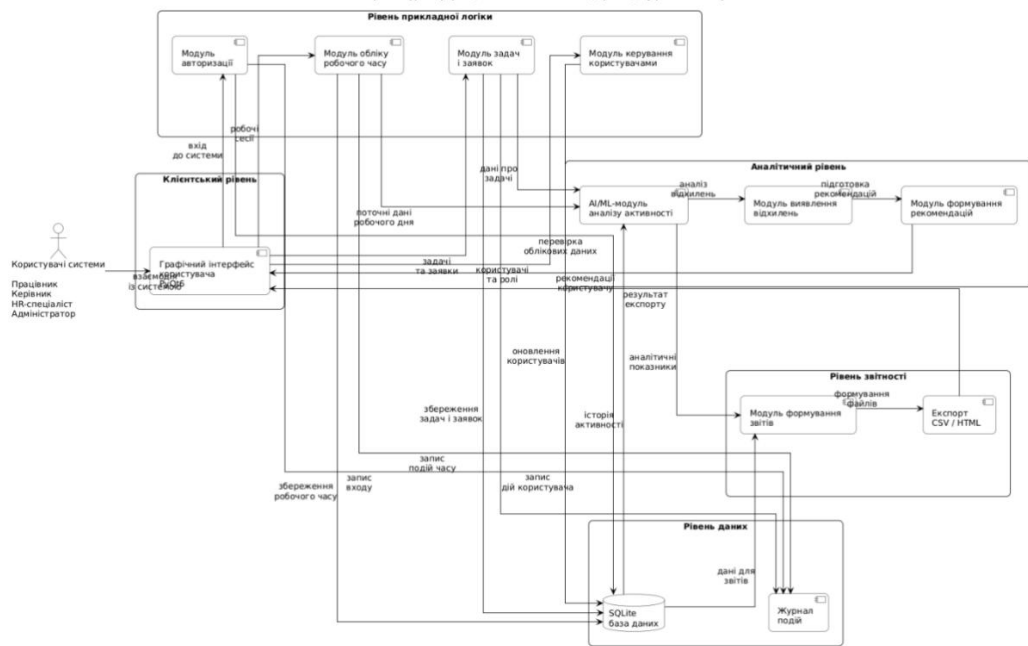
GitHub Actions / Docker

Prometheus / Grafana

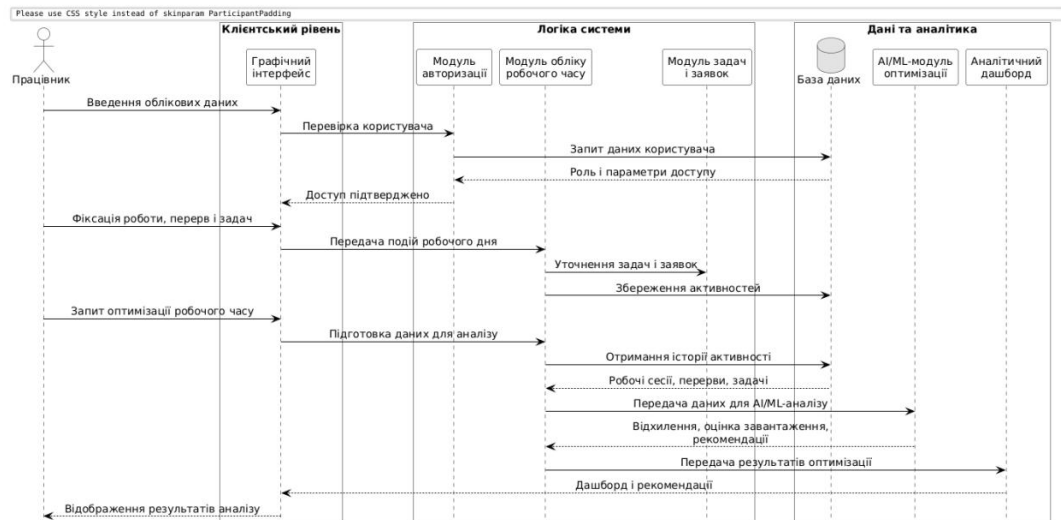
6

ПРЕДСТАВЛЕННЯ АРХІТЕКТУРИ СИСТЕМИ

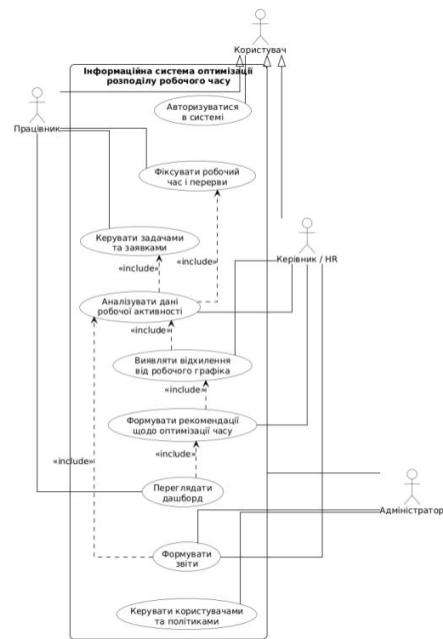
7

ДІАГРАМА ПОСЛІДОВНОСТІ

8

ДІАГРАМА ПРЕЦЕДЕНТІВ СИСТЕМИ ОПТИМІЗАЦІЇ РОБОЧОГО ЧАСУ

9

ЕКРАННІ ФОРМИ

Нова задача

Підготовка таблиця за травень

Облік часу

high

90 хв

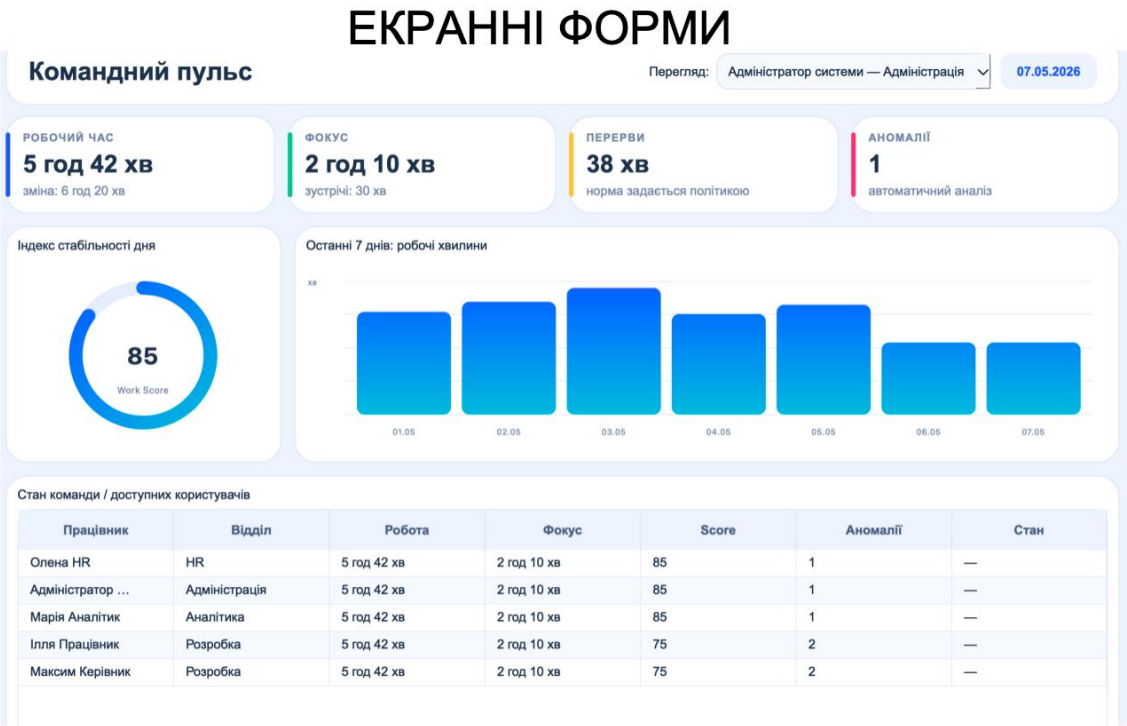
10.05.26

Створити задачу

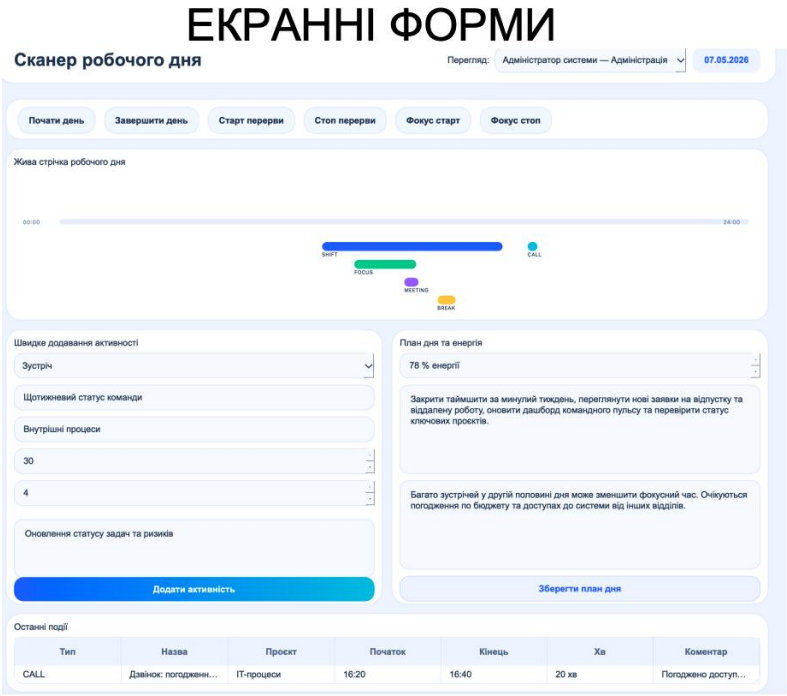
Канбан-реєстр задач

ID	Назва	Проект	Пріоритет	Статус	Оцінка	Витрачено	Дедлайн
6	Очистка ...	Адміністр...	low	done	45 хв	45 хв	2026-05-05
2	Перевірка...	HR	medium	done	30 хв	30 хв	2026-05-06
1	Підготовк...	Облік часу	high	in_progress	1 год 30 хв	35 хв	2026-05-09
5	Експорт ...	Звіти	low	in_progress	1 год 00 хв	20 хв	2026-05-10
3	Оновленн...	Політики	high	review	2 год 00 хв	1 год 15 хв	2026-05-08
4	Дашборд ...	Аналітика	medium	todo	3 год 00 хв	0 хв	2026-05-12

10

11

12

АПРОБАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

1.Дудай І.В, Соляник Л.О.

Інформаційна система оптимізації розподілу робочого часу з використанням машинного навчання. Всеукраїнська науково-технічна конференція "Виклик та рішення в програмній інженерії". листопада 2025 року, Київ, Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій. Збірник тез. - К.: ДУІКТ, 2025, С.273 -277

2. Дудай І.В, Соляник Л.О.

Розробка програмного забезпечення для оптимізації розподілу робочого часу з використанням UML-діаграм. ІХ Всеукраїнська студентська конференція «Науковий простір: аналіз, сучасний стан, тренди та перспективи». червня 2026 року, Київ. (Подано до друку)

13

ВИСНОВКИ

- 1.Досліджено предметну галузь обліку та аналізу робочого часу працівників. Визначено, що для такої системи важливими є фіксація робочих сесій, облік перерв, задачі, заявки, аналітика, звітність і контроль відхилень.
- 2.Проаналізовано Replicon, Clockify, QuickBooks Time та Apploye. Встановлено, що їх перевагами є готові модулі тайм-трекінгу й звітності, а недоліками — залежність від хмарної інфраструктури та обмежена адаптація під внутрішні політики підприємства.
- 3.Сформовано функціональні та нефункціональні вимоги до системи: авторизація, облік робочого часу, ролі користувачів, задачі, заявки, аналітика, звіти, стабільність, зручність інтерфейсу та захист даних.
- 4.Обґрунтовано вибір Python, PyQt6, SQLite та засобів захищеного зберігання паролів, що дозволило реалізувати настільну інформаційну систему з локальною базою даних і графічним інтерфейсом.
- 5.Спроектовано архітектуру системи, структуру бази даних і сценарії взаємодії користувачів із програмою з урахуванням ролей працівника, менеджера, HR-спеціаліста та адміністратора.
- 6.Реалізовано модулі авторизації, керування користувачами, фіксації робочого дня, обліку перерв, задач, заявок, щоденних нотаток, журналу подій і формування звітів.
- 7.Реалізовано аналітичний модуль для обробки даних про активність, виявлення відхилень у робочому графіку та формування рекомендацій щодо оптимізації розподілу робочого часу.
- 8.Проведено тестування входу користувача, обліку робочих сесій, задач, заявок, аналітики, звітів, експорту даних і роботи різних ролей. Перевірка підтвердила працездатність системи та відповідність основним вимогам.

14

ДОДАТОК Б

ЛІСТИНГИ ОСНОВНИХ ПРОГРАМНИХ МОДУЛІВ

Лістинг А.1 – Точка входу main.py

```
# -*- coding: utf-8 -*-
"""Entry point for TimeFlow Zen AI."""

import sys
from pathlib import Path

try:
    from PyQt6.QtWidgets import
    QApplication
except Exception as exc:
    print("PyQt6 не встановлено. Запустіть
    run_windows.bat або run_macos_linux.sh –
    вони самі встановлять залежності.")
    print(exc)
    raise

from app.database import Database
from app.ui import AuthWindow,
load_stylesheet

def main() -> int:
    root = Path(__file__).resolve().parent
    app = QApplication(sys.argv)
    app.setApplicationName("TimeFlow Zen
    AI")
    app.setOrganizationName("Diploma
    Prototype")
    app.setStyleSheet(load_stylesheet(root
    / "app" / "zen.qss"))
    db = Database(root / "data" /
    "timeflow_zen.db")
    db.initialize()
    window = AuthWindow(db)
    window.show()
    return app.exec()

if __name__ == "__main__":
    raise SystemExit(main())
```

Лістинг А.2 – Модуль безпечної перевірки паролів app/security.py

```
# -*- coding: utf-8 -*-
"""Password utilities compatible with
Python 3.8+."""

import base64
import hashlib
import hmac
import os
from typing import Tuple
```

```
PBKDF2_ITERATIONS = 180_000

def hash_password(password: str, salt:
bytes = None) -> Tuple[str, str]:
    if salt is None:
        salt = os.urandom(16)
    password_bytes = password.encode("utf-
    8")
    digest = hashlib.pbkdf2_hmac("sha256",
    password_bytes, salt, PBKDF2_ITERATIONS)
    return (
        base64.b64encode(salt).decode("ascii"),
        base64.b64encode(digest).decode("ascii"),
    )

def verify_password(password: str, salt_b64:
str, expected_hash_b64: str) -> bool:
    try:
        salt =
        base64.b64decode(salt_b64.encode("ascii"))
        _, actual_hash =
        hash_password(password, salt)
        return
        hmac.compare_digest(actual_hash,
        expected_hash_b64)
    except Exception:
        return False

def password_is_strong(password: str) ->
Tuple[bool, str]:
    if len(password) < 8:
        return False, "Пароль має містити
        щонайменше 8 символів."
    if password.lower() == password or
    password.upper() == password:
        return False, "Додайте великі та
        малі літери."
    if not any(ch.isdigit() for ch in
    password):
        return False, "Додайте хоча б одну
        цифру."
    return True, "OK"
```

Лістинг А.3 – Структура користувача та ініціалізація бази даних app/database.py

```
# -*- coding: utf-8 -*-
"""SQLite data layer for TimeFlow Zen
AI."""
```

```

import csv
import json
import sqlite3
from dataclasses import dataclass
from datetime import date, datetime,
timedelta, time
from pathlib import Path
from typing import Any, Dict, Iterable,
List, Optional, Tuple

from .security import hash_password,
verify_password

ROLES = ("employee", "manager", "hr",
"admin")
ROLE_LABELS = {
    "employee": "Працівник",
    "manager": "Керівник",
    "hr": "HR",
    "admin": "Адміністратор",
}

def now_iso() -> str:
    return
datetime.now().replace(microsecond=0).isofo
rmat(sep=" ")

def today_iso() -> str:
    return date.today().isoformat()

def parse_dt(value: Optional[str]) ->
Optional[datetime]:
    if not value:
        return None
    for fmt in ("%Y-%m-%d %H:%M:%S", "%Y-
%m-%dT%H:%M:%S", "%Y-%m-%d %H:%M", "%Y-%m-
%d"):
        try:
            return
datetime.strptime(value[:19], fmt)
        except ValueError:
            pass
    try:
        return datetime.fromisoformat(value)
    except Exception:
        return None

def minutes_between(start_value:
Optional[str], end_value: Optional[str]) ->
int:
    start = parse_dt(start_value)
    end = parse_dt(end_value) or
datetime.now()
    if not start or end < start:
        return 0
    return int((end - start).total_seconds())
// 60)

```

```

def clamp(value: float, low: float, high:
float) -> float:
    return max(low, min(high, value))

@dataclass
class CurrentUser:
    id: int
    full_name: str
    email: str
    role: str
    department: str
    position: str
    status: str

    @property
    def role_label(self) -> str:
        return ROLE_LABELS.get(self.role,
self.role)

    @property
    def is_adminish(self) -> bool:
        return self.role in ("admin", "hr",
"manager")

class Database:
    def __init__(self, db_path: Path):
        self.db_path = Path(db_path)

    self.db_path.parent.mkdir(parents=True,
exist_ok=True)
        self.export_dir =
self.db_path.parent.parent / "exports"
        self.export_dir.mkdir(parents=True,
exist_ok=True)
        self.conn =
sqlite3.connect(str(self.db_path))
        self.conn.row_factory = sqlite3.Row
        self.conn.execute("PRAGMA
foreign_keys = ON")

    def initialize(self) -> None:
        self._create_schema()
        self._seed_demo()

    def _create_schema(self) -> None:
        cur = self.conn.cursor()
        cur.executescript(
            """
            CREATE TABLE IF NOT EXISTS
users (
                id INTEGER PRIMARY KEY
AUTOINCREMENT,
                full_name TEXT NOT NULL,
                email TEXT NOT NULL UNIQUE,
                password_salt TEXT NOT NULL,
                password_hash TEXT NOT NULL,
                role TEXT NOT NULL DEFAULT
'employee',
                department TEXT NOT NULL
DEFAULT 'Операційний відділ',
                position TEXT NOT NULL
DEFAULT 'Фахівець',

```

```

        status TEXT NOT NULL
DEFAULT 'active',
        avatar_seed TEXT NOT NULL
DEFAULT '',
        created_at TEXT NOT NULL
    );

```

```

CREATE TABLE IF NOT EXISTS
policies (
    id INTEGER PRIMARY KEY
AUTOINCREMENT,
    name TEXT NOT NULL,
    department TEXT NOT NULL,
    work_start TEXT NOT NULL
DEFAULT '09:00',
    work_end TEXT NOT NULL
DEFAULT '18:00',
    daily_norm_min INTEGER NOT
NULL DEFAULT 480,
    max_break_min INTEGER NOT
NULL DEFAULT 60,
    min_focus_min INTEGER NOT
NULL DEFAULT 120,
    overtime_after_min INTEGER
NOT NULL DEFAULT 540,
    late_grace_min INTEGER NOT
NULL DEFAULT 15,
    remote_allowed INTEGER NOT
NULL DEFAULT 1
);

```

```

CREATE TABLE IF NOT EXISTS
activity_segments (
    id INTEGER PRIMARY KEY
AUTOINCREMENT,
    user_id INTEGER NOT NULL
REFERENCES users(id) ON DELETE CASCADE,
    kind TEXT NOT NULL,
    label TEXT NOT NULL,
    project TEXT NOT NULL
DEFAULT '',
    mood INTEGER NOT NULL
DEFAULT 3,
    note TEXT NOT NULL DEFAULT
'',
    start_at TEXT NOT NULL,
    end_at TEXT,
    source TEXT NOT NULL
DEFAULT 'manual',
    created_at TEXT NOT NULL
);

```

Лістинг A.4 – Авторизація, ролі та список користувачів app/database.py

```

VALUES
(?, ?, ?, ?, ?, ?, ?, ?, 'seed', ?) "",
(
    user_id,
    kind,
    label,
    project,
    int(mood),
    note,
    start_dt.replace(microsecond=0).isoformat(sep=" "),

```

```

end_dt.replace(microsecond=0).isoformat(sep=" ") if end_dt else None,
        now_iso(),
    ),
)

```

```

def row_to_user(self, row: sqlite3.Row)
-> CurrentUser:
    return CurrentUser(
        id=int(row["id"]),
        full_name=row["full_name"],
        email=row["email"],
        role=row["role"],
        department=row["department"],
        position=row["position"],
        status=row["status"],
    )

```

```

def create_user(self, full_name: str,
email: str, password: str, role: str = "Операційний відділ",
position: str = "Факівець",
if role not in ROLES:
    role = "employee"
salt, pw_hash =
hash_password(password)
cur = self.conn.execute(
    """INSERT INTO users(full_name,
email, password_salt, password_hash, role,
department, position, status, avatar_seed,
created_at)
VALUES (?, ?, ?, ?, ?, ?, ?, ?,
'active', ?, ?) """,
    (full_name.strip(),
    email.strip().lower(), salt, pw_hash, role,
    department.strip(), position.strip(),
    email[:2].upper(), now_iso()),
)
self.conn.commit()
user_id = int(cur.lastrowid)
if audit:
    self.audit(user_id,
"USER_REGISTER", "user", str(user_id),
"Рєєстрація користувача")
return user_id

```

```

def login(self, email: str, password:
str) -> Optional[CurrentUser]:
    row = self.conn.execute("SELECT *
FROM users WHERE email=?",
(email.strip().lower(),)).fetchone()
    if not row:
        return None
    if row["status"] != "active":
        return None
    if not verify_password(password,
row["password_salt"], row["password_hash"]):
        return None
    user = self.row_to_user(row)
    self.audit(user.id, "LOGIN",
"session", "", "Успішний вхід")
    return user

```

```

def get_user(self, user_id: int) ->
Optional[CurrentUser]:

```

```

        row = self.conn.execute("SELECT *
FROM users WHERE id=?",
(user_id,)).fetchone()
        return self.row_to_user(row) if row
else None

    def list_users(self, current:
Optional[CurrentUser] = None) ->
List[sqlite3.Row]:
        if current and current.role ==
"manager":
            return
list(self.conn.execute("SELECT * FROM users
WHERE department=? ORDER BY full_name",
(current.department,)))
        if current and current.role not in
("admin", "hr"):
            return
list(self.conn.execute("SELECT * FROM users
WHERE id=?", (current.id,)))
        return
list(self.conn.execute("SELECT * FROM users
ORDER BY department, full_name"))

    def change_user(self, actor_id: int,
user_id: int, role: str, status: str,
department: str, position: str) -> None:
        self.conn.execute(
            "UPDATE users SET role=?,
status=?, department=?, position=? WHERE
id=?",
            (role, status, department,
position, user_id),
        )
        self.conn.commit()
        self.audit(actor_id, "USER_UPDATE",
"user", str(user_id), json.dumps({"role":
role, "status": status},
ensure_ascii=False))

    def policy_for_user(self, user_id: int)
-> Dict[str, Any]:
        user = self.get_user(user_id)
        dept = user.department if user else
""
        row = self.conn.execute("SELECT *
FROM policies WHERE department=? LIMIT 1",
(dept,)).fetchone()
        if not row:
            row = self.conn.execute("SELECT
* FROM policies LIMIT 1").fetchone()
        return dict(row) if row else {
            "work_start": "09:00",
            "daily_norm_min": 480, "max_break_min": 60,
            "min_focus_min": 120,
            "overtime_after_min": 540, "late_grace_min":
15,
        }

```

Лістинг А.5 – Виявлення аномалій

робочого часу app/database.py

```

    def detect_anomalies(self, user_id: int,
day: str, rows: Optional[List[sqlite3.Row]]
= None, summary: Optional[Tuple[int, int,
Any, Any]] = None) -> List[Di
if rows is None:

```

```

        rows =
self.segments_for_day(user_id, day)
        policy =
self.policy_for_user(user_id)
        if summary is None:
            temp = self.day_summary(user_id,
day)
            work_min, break_min,
first_shift, last_shift = temp["work_min"],
temp["break_min"], temp["first_shift"],
temp["last_shift"]
            else:
                work_min, break_min,
first_shift, last_shift = summary
                anomalies: List[Dict[str, str]] = []
                if not first_shift and
datetime.strptime(day, "%Y-%m-%d").date()
<= date.today() and datetime.strptime(day,
"%Y-%m-%d").weekday() < 5:
                    anomalies.append({"level":
"critical", "title": "Не зафіксовано
початок дня", "text": "Для робочого дня
відсутній запис SHIFT."})
                    if first_shift:
                        start_hour, start_min = [int(x)
for x in str(policy.get("work_start",
"09:00")).split(":")[:2]]
                        planned =
datetime.combine(first_shift.date(),
time(start_hour, start_min)) +
timedelta(minutes=int(policy.get("late_grac
e_min", 15)))
                        if first_shift > planned:
                            anomalies.append({"level":
"warning", "title": "Запізнення", "text":
"Початок дня: %s, політика: %s." %
(first_shift.strftime("%H:%M"), policy.g
if self.active_segment(user_id,
"SHIFT") and day == today_iso():
                            anomalies.append({"level":
"info", "title": "Зміна ще активна", "text":
"Не забудьте завершити робочий день."})
                            norm =
int(policy.get("daily_norm_min", 480))
                            if work_min and work_min < norm -
90:
                                anomalies.append({"level":
"warning", "title": "Недостатня тривалість",
"text": "Нараховано лише %d хв із
нормативу %d хв." % (work_min, norm)})
                                if work_min >
int(policy.get("overtime_after_min", 540)):
                                    anomalies.append({"level":
"critical", "title": "Понаднормова робота",
"text": "Перевищено поріг понаднормової
роботи."})
                                    if break_min >
int(policy.get("max_break_min", 60)):
                                        anomalies.append({"level":
"warning", "title": "Довга перерва", "text":
"Сумарні перерви: %d хв." % break_min})
                                        focus_total = 0
                                        for row in rows:
                                            if row["kind"] == "FOCUS":
                                                focus_total +=
minutes_between(row["start_at"],
row["end_at"])
                                            if work_min > 240 and focus_total <
int(policy.get("min_focus_min", 120)):

```

```

        anomalies.append({"level":
"info", "title": "Низька частка фокусу",
"text": "Фокус-сесії: %d хв. Рекомендовано
не менше %d хв." % (focus_total, int(
        return anomalies

    def week_chart(self, user_id: int,
end_day: Optional[str] = None, days: int =
7) -> List[Tuple[str, int]]:
        end = datetime.strptime(end_day or
today_iso(), "%Y-%m-%d").date()
        data = []
        for i in range(days - 1, -1, -1):
            d = end - timedelta(days=i)
            summary =
self.day_summary(user_id, d.isoformat())

        data.append((d.strftime("%d.%m"),
summary["work_min"]))
        return data

    def team_snapshot(self, current:
CurrentUser, day: str) -> List[Dict[str,
Any]]:
        users = self.list_users(current)
        out = []
        for row in users:
            user = self.row_to_user(row)
            summary =
self.day_summary(user.id, day)
            out.append({
                "user": user,
                "work_min":
summary["work_min"],
                "focus_min":
summary["focus_min"],
                "score": summary["score"],
                "anomalies":
len(summary["anomalies"]),
                "active":
bool(summary["active"]),
            })
        return out

    def save_daily_note(self, user_id: int,
day: str, energy: int, blockers: str, plan:
str) -> None:
        self.conn.execute(
            """INSERT INTO
daily_notes(user_id, day, energy, blockers,
plan) VALUES (?, ?, ?, ?, ?)
            ON CONFLICT(user_id, day) DO
UPDATE SET energy=excluded.energy,
blockers=excluded.blockers,
plan=excluded.plan""",
            (user_id, day, int(energy),
blockers, plan),
        )
        self.conn.commit()
        self.audit(user_id,
"DAILY_NOTE_SAVE", "daily_note", day, "")

    def get_daily_note(self, user_id: int,
day: str) -> Dict[str, Any]:
        row = self.conn.execute("SELECT *
FROM daily_notes WHERE user_id=? AND day=?",
(user_id, day)).fetchone()

```

```

        return dict(row) if row else
{"energy": 70, "blockers": "", "plan": ""}

```

```

    def create_task(self, user_id: int,
title: str, project: str, priority: str,
estimate_min: int, deadline: str) -> int:
        cur = self.conn.execute(
            """INSERT INTO tasks(user_id,
title, project, priority, status,
estimate_min, spent_min, deadline,
created_at)
            VALUES (?, ?, ?, ?,
'todo', ?, 0, ?, ?)""",
            (user_id, title, project,
priority, int(estimate_min), deadline,
now_iso()),
        )
        self.conn.commit()
        self.audit(user_id, "TASK_CREATE",
"task", str(cur.lastrowid), title)
        return int(cur.lastrowid)

```

```

    def update_task(self, actor_id: int,
task_id: int, status: str, spent_min: int)
-> None:
        completed = now_iso() if status ==
"done" else None
        self.conn.execute("UPDATE tasks SET
status=?, spent_min=?, completed_at=? WHERE
id=?", (status, int(spent_min), completed,
task_id))

```

Лістинг A.6 – Експорт звітів

app/database.py

```

    def export_csv(self, current:
CurrentUser, user_id: int, date_from: str,
date_to: str) -> Path:
        user = self.get_user(user_id)
        safe_name = (user.full_name if user
else "user").replace(" ", "_")
        path = self.export_dir /
("timeflow_report_%s_%s_%s.csv" %
(safe_name, date_from, date_to))
        start = datetime.strptime(date_from,
"%Y-%m-%d").date()
        end = datetime.strptime(date_to,
"%Y-%m-%d").date()
        with path.open("w", newline="",
encoding="utf-8-sig") as f:
            writer = csv.writer(f,
delimiter=";")
            writer.writerow(["Дата",
"Працівник", "Робота, хв", "Фокус, хв",
"Перерви, хв", "Зустрічі, хв", "Score",
"Аномалії"])
            d = start
            while d <= end:
                s =
self.day_summary(user_id, d.isoformat())
                writer.writerow([
                    d.isoformat(),
                    user.full_name if user else "",
                    s["work_min"], s["focus_min"],
                    s["break_min"], s["meeting_min"],
                    s["score"], len(s["anomalies"])
                ])
                d += timedelta(days=1)

```

```

        self.audit(current.id,
"REPORT_EXPORT_CSV", "report", str(user_id),
str(path.name))
        return path

    def export_html(self, current:
CurrentUser, user_id: int, date_from: str,
date_to: str) -> Path:
        user = self.get_user(user_id)
        safe_name = (user.full_name if user
else "user").replace(" ", "_")
        path = self.export_dir /
("timeflow_report_%s_%s_%s.html" %
(safe_name, date_from, date_to))
        start = datetime.strptime(date_from,
"%Y-%m-%d").date()
        end = datetime.strptime(date_to,
"%Y-%m-%d").date()
        rows_html = []
        d = start
        total = 0
        while d <= end:
            s = self.day_summary(user_id,
d.isoformat())
            total += s["work_min"]

        rows_html.append("<tr><td>%s</td><td>%s</td>
><td>%s</td><td>%s</td><td>%s</td><td>%s</td>
</tr>" % (
            d.isoformat(),
s["work_min"], s["focus_min"],
s["break_min"], s["score"],
len(s["anomalies"])
        ))
        d += timedelta(days=1)
        html = """<!doctype html><html
lang='uk'><head><meta charset='utf-
8'><title>TimeFlow Report</title>
<style>body{font-family:Inter,Segoe
UI,Arial,sans-
serif;background:#f5f8ff;color:#20304a;marg
in:40px} .card{background:white;border:1px
solid #dbe5ff;bo
<div class='card'><h1>3bit TimeFlow
Zen
AI</h1><p><b>Працівник:</b> %s<br><b>Період:
</b> %s – %s<br><b>Усього:</b> %s.2f год</p>

<table><thead><tr><th>Дата</th><th>Робота,
хв</th><th>Фокус, хв</th><th>Перерви,
хв</th><th>Score</th><th>Аномалії</th></tr>
</thead><tbody>%s</tbody></t
        user.full_name if user else "",
date_from, date_to, total / 60.0,
"".join(rows_html)
        )
        path.write_text(html,
encoding="utf-8")
        self.audit(current.id,
"REPORT_EXPORT_HTML", "report",
str(user_id), str(path.name))
        return path

```

Лістинг А.7 – Завантаження стилів

та вікно авторизації app/ui.py

```

# -*- coding: utf-8 -*-
"""Main graphical interface for TimeFlow
Zen AI."""

```

```

from datetime import date, timedelta
from pathlib import Path
from typing import Any, Dict, List,
Optional

```

```

from PyQt6.QtCore import QDate, QTimer, Qt,
QUrl
from PyQt6.QtGui import QDesktopServices
from PyQt6.QtWidgets import (
    QApplication,
    QComboBox,
    QDateEdit,
    QFrame,
    QGridLayout,
    QHBoxLayout,
    QHeaderView,
    QLabel,
    QLineEdit,
    QListWidget,
    QListWidgetItem,
    QMainWindow,
    QMessageBox,
    QPushButton,
    QSpinBox,
    QStackedWidget,
    TableWidget,
    QTableWidgetItem,
    QTextEdit,
    QVBoxLayout,
    QWidget,
)

```

```

from .database import CurrentUser, Database,
today_iso
from .security import password_is_strong
from .widgets import BarChart, MetricCard,
RingMeter, Sparkline, TimelineWidget,
fmt_minutes

```

```

def load_stylesheet(path: Path) -> str:
    try:
        return
    Path(path).read_text(encoding="utf-8")
    except Exception:
        return ""

```

```

def msg(parent, title: str, text: str,
icon=QMessageBox.Icon.Information) -> None:
    box = QMessageBox(parent)
    box.setIcon(icon)
    box.setWindowTitle(title)
    box.setText(text)
    box.exec()

```

```

class AuthWindow(QMainWindow):
    def __init__(self, db: Database):
        super().__init__()
        self.db = db
        self.setWindowTitle("TimeFlow Zen
AI – вхід")
        self.resize(1180, 760)

```

```

self.main_window = None
self._build()

def _build(self) -> None:
    root = QWidget()
    root.setObjectName("AuthRoot")
    self.setCentralWidget(root)
    layout = QHBoxLayout(root)
    layout.setContentsMargins(42, 42,
42, 42)
    layout.setSpacing(28)

    left = QFrame()
    left.setObjectName("HeroPanel")
    left_layout = QVBoxLayout(left)
    left_layout.setContentsMargins(38,
38, 38, 38)
    left_layout.setSpacing(18)
    logo = QLabel("TIMEFLOW\nZEN AI")
    logo.setObjectName("HeroLogo")
    lead = QLabel("Інтелектуальний
облік робочого часу у форматі живого пульсу
команди: зміни, фокус, заявки, політики,
інсайти та звіти.")
    lead.setWordWrap(True)
    lead.setObjectName("HeroLead")
    pill = QLabel("Світлий дизайн •
синьо-бірюзова палітра • без чорного й
помаранчевого стилю")
    pill.setObjectName("HeroPill")
    left_layout.addWidget(logo)
    left_layout.addWidget(lead)
    left_layout.addStretch(1)
    left_layout.addWidget(pill)

    right = QFrame()
    right.setObjectName("AuthCard")
    form = QVBoxLayout(right)
    form.setContentsMargins(36, 34, 36,
34)
    form.setSpacing(14)
    title = QLabel("Вхід до системи")
    title.setObjectName("AuthTitle")
    subtitle = QLabel("Демо:
admin@example.com / admin12345,
user@example.com / user12345")
    subtitle.setWordWrap(True)

    subtitle.setObjectName("AuthSubtitle")
    self.email = QLineEdit()

    self.email.setPlaceholderText("Email")

    self.email.setText("admin@example.com")
    self.password = QLineEdit()

    self.password.setPlaceholderText("Пароль")

    self.password.setEchoMode(QLineEdit.EchoMod
e.Password)
    self.password.setText("admin12345")
    login_btn = QPushButton("Увійти")

    login_btn.setObjectName("PrimaryButton")

    login_btn.clicked.connect(self._login)

```

```

sep = QLabel("Створити нового
користувача")
sep.setObjectName("SectionSmall")
self.reg_name = QLineEdit()

self.reg_name.setPlaceholderText("ПІБ")
self.reg_email = QLineEdit()

self.reg_email.setPlaceholderText("Email")
self.reg_password = QLineEdit()

self.reg_password.setPlaceholderText("Парол
ь")

self.reg_password.setEchoMode(QLineEdit.Ech
oMode.Password)
self.reg_department = QLineEdit()

self.reg_department.setPlaceholderText("Від
діл")

self.reg_department.setText("Розробка")

```

Лістинг А.8 – Кастомні віджети

графічного інтерфейсу

app/widgets.py

```

# -*- coding: utf-8 -*-
"""Custom lightweight PyQt6 widgets for
charts and timeline."""

from datetime import datetime
from typing import List, Tuple

from PyQt6.QtCore import QRectF, Qt
from PyQt6.QtGui import QColor, QFont,
QLinearGradient, QPainter, QPainterPath,
QPen
from PyQt6.QtWidgets import QFrame, QLabel,
QVBoxLayout, QWidget

TEXT = QColor("#20304A")
MUTED = QColor("#7887A6")
PRIMARY = QColor("#2F5BFF")
CYAN = QColor("#00B8D9")
MINT = QColor("#00C48C")
SOFT = QColor("#E7EDFB")
DANGER = QColor("#EF476F")

def fmt_minutes(minutes: int) -> str:
    minutes = int(minutes or 0)
    if minutes < 60:
        return "%d хв" % minutes
    return "%d год %02d хв" % (minutes //
60, minutes % 60)

class MetricCard(QFrame):
    def __init__(self, title: str, value:
str, subtitle: str = "", accent: str =
"#2F5BFF"):

```

```

    super().__init__()
    self.setObjectName("MetricCard")
    self.accent = QColor(accent)
    layout = QVBoxLayout(self)
    layout.setContentsMargins(18, 16,
18, 16)
    layout.setSpacing(6)
    self.title_label = QLabel(title)

    self.title_label.setObjectName("CardTitle")
    self.value_label = QLabel(value)

    self.value_label.setObjectName("CardValue")
    self.subtitle_label =
QLabel(subtitle)

    self.subtitle_label.setObjectName("CardSub")
    layout.addWidget(self.title_label)
    layout.addWidget(self.value_label)

    layout.addWidget(self.subtitle_label)

    def set_values(self, value: str,
subtitle: str = "") -> None:
        self.value_label.setText(value)

    self.subtitle_label.setText(subtitle)

    def paintEvent(self, event): # noqa:
N802
        super().paintEvent(event)
        p = QPainter(self)

    p.setRenderHint(QPainter.RenderHint.Antiali
asing)
        p.setPen(Qt.PenStyle.NoPen)
        p.setBrush(self.accent)
        p.drawRoundedRect(0, 18, 5,
self.height() - 36, 3, 3)

class RingMeter(QWidget):
    def __init__(self, value: int = 0,
caption: str = "Индекс"):
        super().__init__()
        self.value = int(value)
        self.caption = caption
        self.setMinimumSize(168, 168)

    def set_value(self, value: int, caption:
str = None) -> None:
        self.value = max(0, min(100,
int(value)))
        if caption is not None:
            self.caption = caption
        self.update()

    def paintEvent(self, event): # noqa:
N802
        size = min(self.width(),
self.height()) - 20
        rect = QRectF((self.width() - size)
/ 2, (self.height() - size) / 2, size, size)
        p = QPainter(self)

```

```

    p.setRenderHint(QPainter.RenderHint.Antiali
asing)
        p.setPen(QPen(SOFT, 15,
Qt.PenStyle.SolidLine,
Qt.PenCapStyle.RoundCap))
        p.drawArc(rect, 0, 360 * 16)
        grad =
QLinearGradient(rect.topLeft(),
rect.bottomRight())
        grad.setColorAt(0, PRIMARY)
        grad.setColorAt(1, CYAN)
        p.setPen(QPen(grad, 15,
Qt.PenStyle.SolidLine,
Qt.PenCapStyle.RoundCap))
        p.drawArc(rect, 90 * 16, -int(360 *
16 * self.value / 100))
        p.setPen(TEXT)
        font = QFont("Aptos", 26,
QFont.Weight.Bold)
        p.setFont(font)
        p.drawText(rect,
Qt.AlignmentFlag.AlignCenter,
str(self.value))
        p.setPen(MUTED)
        p.setFont(QFont("Aptos", 10))
        cap_rect = QRectF(rect.left(),
rect.center().y() + 24, rect.width(), 28)
        p.drawText(cap_rect,
Qt.AlignmentFlag.AlignCenter, self.caption)

class BarChart(QWidget):
    def __init__(self, data: List[Tuple[str,
int]] = None, max_hint: int = 600, title:
str = ""):
        super().__init__()
        self.data = data or []
        self.max_hint = max_hint
        self.title = title
        self.setMinimumHeight(210)

    def set_data(self, data: List[Tuple[str,
int]], max_hint: int = None) -> None:
        self.data = data or []
        if max_hint is not None:
            self.max_hint = max_hint
        self.update()

    def paintEvent(self, event): # noqa:
N802
        p = QPainter(self)

    p.setRenderHint(QPainter.RenderHint.Antiali
asing)
        w = self.width()
        h = self.height()
        p.fillRect(self.rect(),
QColor("#FFFFFF"))
        left, top, right, bottom = 44, 24,
18, 40
        plot_w = max(10, w - left - right)
        plot_h = max(10, h - top - bottom)
        p.setPen(QPen(SOFT, 1))
        for i in range(5):
            y = top + plot_h * i / 4
            p.drawLine(left, int(y), w -
right, int(y))

```

